

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.03.2003
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.08.2003
Avaldamismärge:	

Tulumaksuseadus

Vastu võetud 15.12.1999
 RT I 1999, 101, 903
 jõustumine 01.01.2000

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
14.06.2000	RT I 2000, 58, 377	01.01.2000
14.06.2000	RT I 2000, 55, 359	01.01.2001
06.12.2000	RT I 2000, 102, 667	01.01.2001
13.12.2000	RT I 2000, 102, 675	01.01.2001
17.01.2001	RT I 2001, 16, 69	01.03.2001
09.05.2001	RT I 2001, 50, 283	01.01.2002
13.06.2001	RT I 2001, 59, 359	01.01.2002
12.09.2001	RT I 2001, 79, 480	01.10.2001, osaliselt 1.01.2002
24.10.2001	RT I 2001, 91, 544	01.01.2002, osaliselt 1.01.2003
20.02.2002	RT I 2002, 23, 131	01.03.2002
25.04.2002	RT I 2002, 41, 253	18.05.2002
15.05.2002	RT I 2002, 44, 284	01.07.2002, osaliselt 7. 06. 2002
15.05.2002	RT I 2002, 47, 297	01.01.2003, osaliselt 1. 01. 2004
19.06.2002	RT I 2002, 62, 377	01.10.2002
11.12.2002	RT I 2002, 111, 662	01.01.2003
29.01.2003	RT I 2003, 18, 105	01.03.2003, § 25 lõikes 4 sätetatud muudatust kohaldatakse tagasiulatuvalt alates 1. 01. 2003

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Maksu objekt

- (1) Tulumaksuga maksustatakse maksumaksja tulu, millest on tehtud seadusega lubatud mahaarvamised.
- (2) Paragrahvis 48 sätestatud tulumaksuga maksustatakse füüsilisele isikule tehtud erisoodustused.
- (3) Paragrahvides 49-52 sätestatud tulumaksuga maksustatakse residendist juriidilise isiku poolt tehtud kingitused, annetused ja vastuvõtukulud, jaotatud kasum, ettevõtlusega mitteseotud kulud ja väljamaksed.
- (4) Paragrahvis 53 sätestatud tulumaksuga maksustatakse mitteresidendi poolt tehtud erisoodustused, mitteresidendi poolt püsiva tegevuskoha kaudu tehtud kingitused, annetused ja vastuvõtukulud, kasumieraldised, ettevõtlusega mitteseotud kulud ja väljamaksed.

§ 2. Maksumaksja

- (1) Paragrahvi 1 lõikes 1 nimetatud tulumaksu maksjaks on füüsiline isik ja mitteresidendist juriidiline isik, kes saab maksustamisele kuuluvat tulu.

(2) Paragrahvi 1 lõikes 2 nimetatud tulumaksu maksjaks on füüsilisest isikust tööandja, residendist juriidiline isik, Eestis püsivat tegevuskohta omav või tööandjana tegutsev mitteresident või Eesti riigi- või kohaliku omavalitsusüksuse asutus, kes teeb maksustatavaid erisoodustusi.

(3) Paragrahvi 1 lõikes 3 nimetatud tulumaksu maksjaks on residendist juriidiline isik.

(4) Paragrahvi 1 lõikes 4 nimetatud tulumaksu maksjaks on mitteresidendist juriidiline isik, kellel on Eestis registreeritud püsiv tegevuskoht (§ 7).

§ 3. Maksustamisperiood

(1) Paragrahvi 1 lõikes 1 nimetatud tulumaksu maksustamisperiood on kalendriaasta.

(2) Paragrahvi 1 lõigetes 2-4 nimetatud tulumaksu maksustamisperiood on kalendrikuu.

§ 4. Maksumäärad

(1) Paragrahvi 1 lõikes 1 nimetatud tulumaksu määr on 26%, välja arvatud lõikes 2 ning § 43 lõikes 4 nimetatud juhtudel.

(2) Paragrahvis 21 nimetatud tulu puhul on tulumaksu määr 10%.

(3) Paragrahvi 1 lõigetes 2-4 nimetatud tulumaksu määr on 26/74.

§ 5. Maksu laekumine

(1) Paragrahvi 1 lõikes 1 nimetatud tulumaks laekub järgmiselt:

1) mitteresidendi poolt makstud või temalt kinnipeetud tulumaks laekub riigile;

2) residendist füüsilise isiku poolt makstud või temalt kinnipeetud tulumaksust laekub 44% riigile ning 56% maksumaksja elukohajärgsele kohalikele omavalitsusüksusele.

(2) Maksumaksja elukohaks kalendriaastal loetakse sama kalendriaasta 1. jaanuari seisuga Maksuameti poolt peetavasse maksukohustuslaste registrisse kantud elukoht. Kui Maksuametil puuduvad andmed füüsilise isiku elukoha kohta, jaotatakse 56% lõike 1 punktis 2 nimetatud tulumaksust kohalike omavalitsusüksuste vahel proportsionaalselt nende arvestuslikele osakaaludele. Tulumaksu kandmine kohalikele omavalitsusüksustele ning arvestuslike osakaalude arvutamine toimub rahandusministri määrusega kehtestatud korras.

(3) Paragrahvi 1 lõigetes 2-4 nimetatud tulumaks laekub riigile.

2. peatükk SEADUSES KASUTATAVAD PÕHIMÕISTED

§ 6. Resident

(1) Füüsiline isik on resident, kui tema alaline elukoht on Eestis või kui ta viibib Eestis maksustamisperioodi jooksul 183 päeva või rohkem. Samuti on resident välisteenistuses viibiv Eesti riigiteenistuja. Residendist füüsiline isik maksab tulumaksu kõikidelt nii Eestis kui väljaspool Eestit saadud, nii §-des 13-22 loetletud kui ka loetlemata tuludelt.

(2) Juriidiline isik on resident, kui ta on asutatud Eesti seaduse alusel. Residendist juriidiline isik maksab tulumaksu §-des 48-52 nimetatud maksuobjektilt ning peab kinni tulumaksu §-s 41 loetletud väljamaksetelt.

(3) Mitteresident on lõigetes 1 v##i 2 nimetamata füüsiline või juriidiline isik. Mitteresident maksab tulumaksu ainult Eesti tuluallikast saadud tulult vastavalt §-s 29 sätestatule. Mitteresidendist juriidilise isiku tulude deklareerimine ja maksustamine, tulumaksu kinnipidamine ja tasumine toimub samadel tingimustel ja korras nagu mitteresidendist füüsilise isiku puhul, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(3¹) Juriidilise isiku staatust mitteomava välismaise isikute ühenduse ja varakogumi tulu maksustatakse nimetatud ühenduse või varakogumi osanike või liikmete tuluna proportsionaalselt nende osalusele. Kui ühenduse või varakogumi liikmed või osanikud ei ole teada või ei ole tõendatud nende residentsus, siis omistatakse tulu isikule, kes valitseb ühenduse või varakogumi vara või teeb tema nimel tehinguid. Nimetatud ühendusele või varakogumile tehtavatelt väljamaksetelt tulumaksu kinnipidamisel kohaldatakse mitteresidendist juriidilise isiku kohta käivaid sätteid. Kui nimetatud ühendus või varakogum asub madala maksumääraga territooriumil (§ 10), kohaldatakse tulumaksu kinnipidamisel madala maksumääraga territooriumil asuva juriidilise isiku kohta käivaid sätteid.

(4) Eesti äriregistrisse kantud välismaa äriühingu filiaali ning Maksuameti kohalikus asutuses registreeritud mitteresidendist juriidilise isiku muu püsiva tegevuskoha (§ 7) tulu maksustatakse vastavalt §-le 53. Nimetatud mitteresidendi püsiva tegevuskoha kaudu saadud tulu maksustamisel ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatut.

(5) Kui Riigikogu poolt ratifitseeritud välislepingu alusel määratud residentsus erineb seaduse alusel määratud residentsusest või lepingus on mitteresidendi tulu maksustamisel ette nähtud seaduses sätestatud soodsamad tingimused, kohaldatakse välislepingu sätteid.

[RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

7. Püsiv tegevuskoht

(1) Püsiv tegevuskoht on igasugune koht, mille kaudu toimub täielikult või osaliselt mitteresidendi püsiv majandustegevus Eestis, sealhulgas:

- 1) filiaal;
- 2) juhtimiskeskus, kontor, tehas või töökoda;
- 3) ehitusplats, ehitus-, seadmestamis- või montaažitööde koht;
- 4) koht, kus toimub loodusvara uurimine või kasutuselevõtmine, samuti nendega seotud järelevalvealane tegevus;
- 5) koht, kus toimub teenuste (sealhulgas juhtimis- ja konsultatsiooniteenuste) osutamine.

(2) Kui Eestis tegutseb mitteresidendi esindaja, kes on volitatud tegema ja korduvalt teeb mitteresidendi nimel tehinguid, loetakse, et mitteresidendil on Eestis püsiv tegevuskoht selle esindaja poolt mitteresidendi nimel Eestis tehtud tehingute osas.

(3) Mitteresidendi tulu, mida ta saab Eestis asuva püsiva tegevuskoha kaudu, arvestatakse kui tulu, mida see püsiv tegevuskoht oleks võinud saada iseseisva maksumaksjana, kes tegutseb samade või sarnaste tingimuste alusel samadel või sarnastel tegevusaladel ja on täiesti iseseisev mitteresidendi suhtes, kelle püsiv tegevuskoht see on.

§ 8. Seotud isikud

Isikud on omavahel seotud, kui:

- 1) isik on teise isiku abikaasa, otsejoones sugulane, õde või vend, õe või venna alaneja sugulane, abikaasa otsejoones sugulane, abikaasa õde või vend;
- 2) isikud on ühte kontserni kuuluvad äriühingud äriseadustiku (RT I 1995, 26-28, 355; 1998, 91-93, 1500; 1999, 10, 155; 23, 355; 24, 360; 57, 596; 102, 907; 2000, 29, 172; 49, 303; 55, 365; 57, 373) § 6 tähenduses;
- 3) isikule kuulub üle 10% juriidilise isiku aktsia- või osakapitalist, häälte koguarvust või õigusest juriidilise isiku kasumile;
- 4) isikule kuulub koos teiste temaga seotud isikutega kokku üle 50% juriidilise isiku aktsia- või osakapitalist, häälte koguarvust või õigusest juriidilise isiku kasumile;
- 5) üle 50% juriidiliste isikute aktsia- või osakapitalist, häälte koguarvust või õigusest juriidiliste isikute kasumile kuulub ühele ja samale isikule;
- 6) isikutele kuulub üle 25% ühe ja sama juriidilise isiku aktsia- või osakapitalist, häälte koguarvust või õigusest juriidilise isiku kasumile;
- 7) juriidiliste isikute juhatuse või muu juhatust asendava organi kõik liikmed on ühed ja samad isikud;
- 8) isik on teise isiku töötaja, töötaja abikaasa või otsejoones sugulane;
- 9) isik on juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige (§ 9), juhtimis- või kontrollorgani liikme abikaasa või otsejoones sugulane.

§ 9. Juriidilise isiku juhtimis- ja kontrollorgan

(1) Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgan on igasugune volitatud organ või isik, kellel on tulenevalt vastava juriidilise isiku kohta käivast seadusest, ühingulepingust, põhikirjast või muust juriidilise isiku tegevust reguleerivast õigusaktist õigus osaleda juriidilise isiku tegevuse juhtimisel või juhtorgani tegevuse kontrollimisel.

(2) Juhtimis- või kontrollorganiks on muu hulgas juhatus, nõukogu, täis- või usaldusühingut esindama volitatud osanik, prokurist, asutaja kuni juriidilise isiku registrisse kandmiseni, likvideerija, pankrotihaldur, audiitor, revident või revisjonikomisjon. Samuti loetakse juhtimisorganiks välismaa äriühingu filiaali juhatajat ning Maksuameti kohalikus asutuses registreeritud püsiva tegevuskoha (§ 7) tegevjuhti.

(3) Lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohaldatakse nii avalik- kui eraõiguslike, nii residendist kui ka mitteresidendist juriidiliste isikute suhtes.

§ 10. Madala maksumääraga territoorium

(1) Madala maksumääraga territoorium on välisriik või välisriigis asuv iseseisva maksujurisdiktsiooniga territoorium, kus ei ole kehtestatud juriidilise isiku teenitud või jaotatud kasumilt võetavat maksu või kus sellise maksu suurus on väiksem kui 2/3 tulumaksust, mida Eesti residendist füüsiline isik peaks maksma niisama suurelt ettevõtlustulult vastavalt käesolevale seadusele, arvestamata §-des 23-28 lubatud mahaarvamisi. Kui erinevat liiki juriidiliste isikute teenitud või jaotatud kasumilt võetava maksu suurus on erinev, siis loetakse

territoorium madala maksumääraga territooriumiks ainult nende juriidiliste isikute suhtes, kelle puhul maksu suurus vastab käesoleva lõike esimeses lauses toodud madala maksumääraga territooriumi tingimustele.

(2) Madala maksumääraga territooriumil asuvaks ei loeta sellist juriidilist isikut, kelle aastatulust üle 50% moodustab tulu:

- 1) kaupade tootmisest, kaubandustegevusest, transpordi-, side-, majutus- ja turismiteenuse osutamisest juriidilise isiku asukohamaal ning kindlustustegevuse litsentsi omava juriidilise isiku poolt kindlustusteenuse osutamisest;
- 2) laevade prahtimisest.

(3) Vabariigi Valitsus koostab nimekirja territooriumidest, mida ei loeta madala maksumääraga territooriumideks, olenemata lõigetes 1 ja 2 sätestatust.

§ 11. Tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute ja sihtasutuste nimekiri

(1) Vabariigi Valitsuse korraldusega kinnitatakse tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute ja sihtasutuste nimekiri (edaspidi *nimekiri*).

(2) Kirikute ja koguduste seaduse (RT I 2002, 24, 135; 61, 375) kohaselt usuliste ühenduste registrisse kantud juriidiline isik loetakse tulumaksusoodustusega mittetulundusühinguks nimekirja kandmata. Samadel tingimustel loetakse tulumaksusoodustusega mittetulundusühinguteks erakonnad. Nimetatud isikute suhtes ei kohaldata lõigetes 3-7 sätestatut.

(3) Nimekirja kantakse mittetulundusühing (välja arvatud mittetulundusühistu) ja sihtasutus, mille tegevuse eesmärgiks on heategevuslik teaduse, kultuuri, hariduse, spordi, korralduste, tervishoiu, sotsiaaltoetuste, loodushoiu, vähemusrühvaste kultuuriautonomiamia või usuliste ühenduste või ühingute toetamine avalikes huvides ning mis vastab alljärgnevatele tingimustele:

- 1) ühing või sihtasutus ei jaga oma vara ega tulu ega anna materiaalset abi või rahaliselt hinnatavaid soodustusi oma asutajatele, liikmetele, juhtimis- või kontrollorganite liikmetele (§ 9) ega eelootletud isikute abikaasale, otsejoones sugulasele, õele, vennale, õe või venna alanejale sugulasele, abikaasa otsejoones sugulasele, abikaasa õele või vennale;
- 2) ühingu või sihtasutuse lõpetamisel antakse pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist allesjäänud vara üle samalaadsete eesmärkidega mittetulundusühingule või sihtasutusele, avalik-õiguslikule juriidilisele isikule, riigile või kohalikule omavalitsusüksusele;
- 3) ühingu või sihtasutuse halduskulud ei tohi ületada määra, mis on õigustatud tegevuse iseloomu ja põhikirjaliste eesmärkidega;
- 4) ühing või sihtasutus ei maksa oma töötajatele ega juhtimis- või kontrollorgani liikmetele (§ 9) suuremat tasu, kui makstakse samasuguse töö eest ettevõtluses.

(4) Lõike 3 punktis 1 toodud tingimus ei kehti sotsiaaltoetuste toetamise ja puuetega inimeste ühingute suhtes.

(5) Nimekirja ei kanta mittetulundusühingut ja sihtasutust:

- 1) mille põhitegevuseks on ettevõtlus või mis kasutab ettevõtlustulu põhikirjavälistel eesmärkidel;
- 2) millel on ajatamata maksuvõlg;
- 3) mis on lõpetamisel või mille suhtes on algatatud pankrotimenetlus;
- 4) mille poolt nimekirja kandmiseks esitatud dokumendid ei vasta õigusaktides kehtestatud nõuetele;
- 5) mis ei ole korduvalt esitanud maksuhaldurile aruandeid või deklaratsioone õigusaktides ettenähtud tähtaegadel ja korras.

(6) Vabariigi Valitsusel on õigus kustutada mittetulundusühing või sihtasutus nimekirjast, kui selgub, etmittetulundusühing või sihtasutus ei vasta lõikes 3 toodud tingimustele või kui ilmnevad lõikes 5 nimetatud asjaolud või

- 1) [kehtetu - RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]
- 2) kui mittetulundusühing või sihtasutus ei ole asukohajärgsele Maksuameti kohalikule asutusele teatanud oma põhikirjas tehtud muudatustest 30 päeva jooksul, alates muudatuse kohta kanne tegemisest mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris, või
- 3) kui mittetulundusühing või sihtasutus saab tulu põhikirjavälisest tegevusest.

(7) Nimekirja koostamise korra, selleks esitatavad dokumendid, samuti isiku nimekirja kandmise ja sealt kustutamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus.

[RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

3. peatükk RESIDENDIST FÜÜSILISE ISIKU TULU MAKSUSTAMINE

§ 12. Residendist füüsilise isiku tulu

(1) Tulumaksuga maksustatakse residendist füüsilise isiku poolt maksustamisperioodil Eestis ja väljaspool Eestit kõikidest tuluallikatest saadud tulu, sealhulgas:

- 1) palgatulu (§ 13);
- 2) ettevõtlustulu (§ 14);
- 3) kasu vara võõrandamisest (§ 15);
- 4) renditulu ja litsentsitasud (§ 16);
- 5) intressid (§ 17);
- 6) dividendid (§ 18);
- 7) elatis, pensionid, stipendiumid, toetused, preemiad, loteriivõidud (§ 19);
- 8) kindlustushüvitised ja väljamaksed pensionifondist (§-d 20, 20¹ ja 21);
- 9) madala maksumääraga territooriumil asuva juriidilise isiku tulu (§ 22).

(2) Füüsilise isiku maksustatava tulu hulka ei kuulu §-de 48-53 alusel maksustatavad erisoodustused, kingitused ja annetused, dividendid või muud kasumieraldised.
[RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 13. Palgatulu

(1) Tulumaksuga maksustatakse kõik rahalised tasud, mida makstakse töötajale või avalikule teenistujale, sealhulgas palk, lisatasu, juurdemakse, puhkusetasu, avaliku teenistuse seaduse (RT I 1995, 16, 228; 1999, 7, 112; 10, 155; 16, 271 ja 276; 2000, 25, 144 ja 145; 28, 167; 102, 672; 2001, 7, 17 ja 18; 17, 78; 42, 233; 47, 260; 2002, 21, 117; 62, 377) § 46 alusel makstav puhkusetootetus, töölepingu lõpetamisel või teenistusest vabastamisel ettenähtud hüvitis, kohtu või töövaidluskomisjoni poolt väljamõistetud hüvitis või viivis, puhkuseseaduse (RT I 2001, 42, 233; 2002, 61, 375; 62, 377) § 26 alusel riigi poolt hüvitatav tasu täiendavate puhkusepäevade eest, samuti spordiseaduse (RT I 1998, 61, 982; 2002, 53, 336; 90, 521) § 13 lõikes 2 nimetatud lepingu alusel sportlasele makstav tasu. Avalik teenistuja käesoleva seaduse tähenduses on ka avaliku teenistuse seaduse § 12 lõigetes 2 ja 3 nimetatud teenistuja.

(2) Tulumaksuga maksustatakse kõik rahalised tasud, mida maksab juriidiline isik juhtimis- või kontrollorgani liikmele (§ 9) oma ametiülesannete täitmise eest.

(3) Tulumaksuga ei maksustata:

- 1) Vabariigi Valitsuse kehtestatud tingimustel ja piirmäärades avalikule teenistujale, töötajale või juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmele makstavaid teenistus-, töö- või ametilähetusega seotud sõidu-, majutus- ja muude kulude hüvitisi ning päevaraha, samuti teises paikkonnas asuvale ametikohale nimetamisega seotud kulude hüvitisi;
- 2) Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud tingimustel ja piirmäärades avalikule teenistujale, töötajale või juriidilise isiku juhatuse või juhatus asendava organi liikmele makstavaid hüvitisi seoses maksumaksja isiklikus omandis oleva või liisingulepingu alusel kasutatava sõiduauto kasutamisega teenistus-, töö- või ametiülesannete täitmisel;
- 3) seaduse «Riigikogu liikmete ametipalga, pensioni ja muude sotsiaalsete garantiide kohta» (RT 1992, 28, 381; RT I 1996, 51, 966; 1998, 107, 1765; 1999, 10, 153) §-de 9 ja 11 alusel Riigikogu liikmele tehtavaid väljamakseid;
- 4) Vabariigi Presidendi ametihüve seaduse (RT I 1996, 51, 966) § 3 alusel Vabariigi Presidendi tehtavaid väljamakseid;
- 4¹) Riigikogu ja Vabariigi Presidendi poolt nimetatavate riigiametnike ametipalkade seaduse (RT I 1996, 81, 1448; 1999, 29, 406; 2000, 55, 359) § 12¹ alusel peaministrile ja ministrile tehtavaid väljamakseid;
- 5) seoses tööõnnetusega või kutsehaigusega makstavaid hüvitisi, mis ei ületa kalendrikuus ühte rahvapensioni määra isiku kohta;
- 6) laevade ja tsiviillennunduse lennukite meeskondadele, laevapere liikmetele ja tsiviilõhusõiduki meeskonnaliikmetele antava tasuta kollektiivtoitlustamise ratsiooni maksumust reisirõivade viibimise ajal, mis ei ületa 90 krooni isiku kohta päevas;
- 7) töötajale või teenistujale väljamakstud sünnitustoetust, mis ei ületa 5/12 residendist füüsilise isiku maksustamisperioodi maksuvabast tulust (§ 23);
- 8) puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse (RT I 1999, 16, 273; 82, 749; 88, 803) alusel toetust saavale ning töötavale isikule tööandja poolt antud abivahendeid väärtuses, mis ei ületa 50% töötajale või teenistujale kalendrikuu jooksul makstud ja sotsiaalmaksuga maksustatud väljamaksete summat;
- 9) tööandja poolt tasutud töötajate täiend- ja ümberõpet seoses töö- või teenistussuhte lõpetamisega koondamise tõttu;
- 10) tööandja poolt tehtud kulutusi töötaja või teenistuja tööõnnetuse või kutsehaiguse tagajärjel saadud tervisekahjustuse raviks;
- 11) välisteenistuse seaduse (RT I 1995, 15, 172; 50, 764; 1996, 49, 953) § 25 alusel diplomaadile tehtavaid väljamakseid;
- 12) kaitseväeteenistuse seaduse (RT I 2000, 28, 167) § 160 ja politseiteenistuse seaduse (RT I 1998, 50, 753; 104, 1742; 2000, 10, 57; 28, 167) § 26 alusel makstavat vormirietuse maksumuse kompensatsiooni.

[RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 14. Ettevõtlustulu

- (1) Tulumaksuga maksustatakse ettevõtlusest saadud tulu (ettevõtlustulu).
- (2) Ettevõtlus on isiku iseseisev majandus- või kutsetegevus (sealhulgas ka notari ja kohtutäituri kutsetegevus), mille eesmärgiks on tulu saamine kauba tootmisest, müümisest või vahendamisest, teenuse osutamisest või muust tegevusest, kaasa arvatud loominguine või teaduslik tegevus.
- (3) Ettevõtluseks ei loeta füüsilise isiku poolt oma väärtpaberite võõrandamist.
- (4) Ettevõtlustulu võib hõlmata ka §-s 16 nimetatud tulusid.
- (5) Äriregistrisse kantud või elu- või tegevuskohajärgses Maksuameti kohalikus asutuses registreeritud füüsilisest isikust ettevõtja võib teha oma ettevõtlustulust 6. peatükis lubatud mahaarvamisi.
- (6) Äriregistrisse kantud või elu- või tegevuskohajärgses Maksuameti kohalikus asutuses registreeritud füüsilisest isikust ettevõtja kohta käesolevas seaduses sisalduvad sätted laienevad ka notarile ja kohtutäiturile.

§ 15. Kasu vara võõrandamisest

- (1) Tulumaksuga maksustatakse kasu (§ 37) ükskõik millise võõrandatava ja varaliselt hinnatava eseme, sealhulgas kinnis- või vallasasja, väärtpaberi, nimelise aktsia, osa, täis- või usaldusühingusse tehtud sissemakse, ühistule makstud osamaksu, investeerimisfondi osaku, nõudeõiguse, ostueesõiguse, hoonestusõiguse, kasutusvalduse, isikliku kasutusõiguse, rentniku õiguste, tagasiostukohustuse, hüpoteegi, kommertspandi, registerpandi või muu piiratud asjaõiguse või selle järjekoha või muu varalise õiguse (edaspidi *vara*) müügist või vahetamisest.
- (2) Tulumaksuga maksustatakse aktsiaseltsi aktsiakapitali, osahinguga või ühistu osakapitali või täis- või usaldusühingu sissemaksete vähendamisel, samuti aktsiate või osade tagasiostmisel isikule tehtav väljamakse osas, mis ületab osaluse soetamismaksumust või isiku poolt tehtud sissemakset osaluse (aktsiad, osad, osamaks) omandamisel.
- (3) Tulumaksuga maksustatakse juriidilise isiku likvideerimisel makstav likvideerimisjaotis osas, mis ületab osaluse soetamismaksumust või isiku poolt tehtud sissemakset osaluse omandamisel.
- (4) Tulumaksuga ei maksustata:
  - 1) vastuvõetud pärandvara;
  - 2) omandireformi käigus tagastatud vara;
  - 3) sundvõõranditatu ja hüvitisi sundvõõrandamisel;
  - 4) tulu isiklikus tarbimises oleva vallasasja võõrandamisest;
  - 5) tulu omandireformi käigus tagastatud maa võõrandamisest;
  - 6) tulu, mida rahvakapitali obligatsiooni arvestuskaardi saanud isik on saanud rahvakapitali obligatsiooni arvestuskaardi alusel talle väljaantud erastamisväärtpaberite müügist;
  - 7) tulu, mida põllumajandusreformi õigustatud subjekt on saanud talle väljaantud tööosaku müügist;
  - 8) tulu, mida omandireformi õigustatud subjekt on saanud talle õigusvastaselt võõrandatud vara kompenseerimise korralduse alusel väljaantud erastamisväärtpaberite müügist;
  - 9) tulu osaluse (aktsiad, osad, osamaks, sissemakse) vahetamisest äriühingute või mittetulundusühistute ühinemise, jagunemise või ümberkujuandamise käigus.
- (5) Tulumaksuga ei maksustata kinnisasja, ehitise või korteri kui vallasasja või elamuühistu osamaksu võõrandamisest saadud kasu, kui:
  - 1) kinnisasja oluliseks osaks või korteriomandi või -hoonestusõiguse esemeks on eluruum, mida maksumaksja kuni võõrandamiseni kasutas oma alalise või peamise elukohana, või
  - 2) kinnisasja oluliseks osaks või korteriomandi või -hoonestusõiguse esemeks on eluruum ning kinnisasi on läinud maksumaksja omandisse õigusvastaselt võõrandatud vara tagastamise teel või
  - 3) kinnisasja oluliseks osaks või korteriomandi või -hoonestusõiguse esemeks on eluruum ning nimetatud eluruum ja selle juurde kuuluv maa on läinud maksumaksja omandisse ostueesõigusega erastamise teel ning kinnistu suurus ei ületa 2 hektarit või
  - 4) kinnisasja oluliseks osaks on suvila või aiamaa ja kinnistu suurus ei ületa 0,25 hektarit ning kinnisasi on olnud maksumaksja omandis üle kahe aasta või suvila või aiamaa on vallasasjana olnud enne maa kinnistamist maksumaksja omandis üle kahe aasta või
  - 5) maksumaksja kasutas ehitist või korterit kui vallasasja kuni võõrandamiseni oma alalise või peamise elukohana või kui ehitist või korterit kui vallasasja on läinud maksumaksja omandisse õigusvastaselt võõrandatud vara tagastamise või ostueesõigusega erastamise teel või
  - 6) suvila või aiamaa on ehitist kui vallasasja ning on olnud maksumaksja omandis üle kahe aasta või
  - 7) maksumaksja kasutas elamuühistu liikmena elamuühistule kuuluvas elamus asuvat korterit oma alalise või peamise elukohana.
- (6) Kui lõike 5 punktides 1, 5 või 7 nimetatud kinnisasja, ehitist või korterit kasutati peale maksumaksja elukoha osaliselt ka muul otstarbel, siis rakendatakse lõikes 4 nimetatud maksuvabastust proportsionaalselt elukohana ja muul otstarbel kasutatavate ruumide pindala suhtele.

§ 16. Renditulu ja litsentsitasu

(1) Tulumaksuga maksustatakse tulu kinnis- või vallasasja või selle osa tüürile või rendile andmisest, tasu hoonestusõiguse seadmise, kinnisasja ostueesõigusega, kasutusvaldusega, isikliku kasutusõiguse või servituudiga koormamise eest, samuti tasu vallasasja, aktsia või osa koormamise eest kasutusvaldusega.

(2) Tulumaksuga maksustatakse tasu kirjandus-, kunsti- või teadusteoste (sealhulgas kino- või videofilmid, raadio- või telesaate salvestise või arvutiprogrammi) autoriõiguse, patendi, kaubamärgi, tööstusdisainilahenduse või kasuliku mudeli, plaanide, salajaste valemite või protsesside kasutada andmise või nende kasutamise õiguse võõrandamise eest (edaspidi *litsentsitasu*).

(3) Tulumaksuga maksustatakse tasu tööstusliku, kaubandusliku või teadusalase sisseseade või tööstuslikku, kaubanduslikku või teadusalast kogemust puudutava informatsiooni (oskusteabe) kasutada andmise või nende kasutamise õiguse võõrandamise eest (edaspidi *litsentsitasu*).

§ 17. Intressid

(1) Tulumaksuga maksustatakse kõik laenudelt, väärtpaberitelt või muudelt võlakohustustelt (sealhulgas kapitalirent) saadud intressid.

(2) Tulumaksuga ei maksustata residendist krediidasutuse, mitteresidendist krediidasutuse Eesti äriregistrisse kantud filiaali või Hüvitusfondi poolt füüsilisele isikule makstud intresse.

§ 18. Dividendid

(1) Tulumaksuga maksustatakse kõik dividendid ja muud kasumieraldised, mida residendist füüsiline isik saab välismaa juriidiliselt isikult rahalises või mitterahalises vormis.

(2) Dividend on väljamakse, mida tehakse juriidilise isiku pädeva organi otsuse alusel puhaskasumist või eelmiste majandusaastate jaotamata kasumist ning mille aluseks on dividendi saaja osalus juriidilises isikus (aktsiate või osade omamine, täis- või usaldusühingu osanikuks või tulundusühistu liikmeks olemine või muud osaluse vormid vastavalt äriühingu asukohamaa seadustele).

(3) Aktsia- või osakapitali või sissemaksete vähendamisel, aktsiate või osade tagasiostmisel või juriidilise isiku likvideerimisel tehtavate väljamaksete maksustamine toimub vastavalt § 15 lõigetele 2 ja 3.

(4) Kui residendist füüsiline isik on osanik või liige sellises isikute ühenduses või sellise varakogumi kaasomanik, millele ei ole omistatud juriidilise isiku staatust, siis maksustatakse tulumaksuga nimetatud ühenduse või varakogumi puhaskasumi osa proportsionaalselt maksumaksja osalusele või hääleõigusele.

(5) Lõikes 4 sätestatud ei kohaldata investeerimisfondide seaduse (RT I 1997, 34, 535; 1998, 61, 979; 2000, 10, 55; 57, 373) alusel asutatud lepingulise investeerimisfondi ning kogumispensionide seaduse (RT I 2001, 79, 480) alusel asutatud pensionifondi osakuomaniku suhtes. Osakuomaniku tulu maksustamine toimub vastavalt § 15 lõigetele 1-3, § 17 lõikele 1, §-dele 20¹ ja 21.
[RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 19. Elatis, pensionid, stipendiumid, toetused, preemiad ja loteriivõidud

(1) Tulumaksuga maksustatakse elatis, mida füüsiline isik saab kohtuotsuse, kohtumäärusega kinnitatud kokkuleppe või pooltevahelise notariaalselt kinnitatud kokkuleppe alusel vastavalt perekonnaseaduse (RT I 1994, 75, 1326; 1996, 40, 773; 49, 953; 1997, 28, 422; 35, 538; 2000, 50, 317) §-dele 23, 61-64 või 69.

(2) Tulumaksuga maksustatakse saadud pensionid, toetused, stipendiumid, kultuuri-, spordi- ja teaduspreemiad ning loteriivõidud.

(3) Tulumaksuga ei maksustata:

1) Eesti riigi poolt seaduse alusel makstavaid pensione ja kogumispensionide seaduses sätestatud kohustuslikku kogumispensioni kokku osas, mis ei ületa §-s 23 sätestatud kolmekordset maksuvaba tulu;

2) [kehtetu]

3) seaduse alusel või riigieelarvest makstavaid stipendiume ning seaduse alusel makstavaid toetusi, välja arvatud neid stipendiume ja toetusi, mida makstakse seoses ettevõtlusega, töö- või teenistussuhtega, samuti seoses juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmeks olekuga;

4) rahvusvahelisi ja riiklike kultuuri- ja teaduspreemiaid ning Vabariigi Valitsuse poolt antavaid spordipreemiaid;

5) punktis 3 nimetatud õppe- ja teadustööks ning loominguliseks ja sporditegevuseks antavaid stipendiume, mis vastavad Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud tingimustele;

6) füüsiliselt isikult, riigi- või kohaliku omavalitsusüksuse asutuselt, residendist juriidiliselt isikult, samuti mitteresidendilt Eestis registreeritud püsiva tegevuskoha kaudu või arvel saadud kingitusi ja annetusi;

- 7) korraldusloa alusel läbiviidud loteriist saadud loteriivõite;
- 8) kuriteoohvritele riikliku hüvitise maksmise seaduse (RT I 1999, 4, 51; 95, 844; 2001, 3, 8) alusel makstavaid hüvitisi;
- 9) seaduse alusel makstavat ajateenija toetust, seoses ettevõtlusega seaduse alusel antavaid mitterahalisi toetusi, samuti töötü riiklikku abiraha.

§ 20. Kindlustushüvitised

(1) Tulumaksuga maksustatakse ravikindlustuse seaduse (RT I 2002, 62, 377) alusel makstud ajutise töövõimetuse hüvitis.

(2) Tulumaksuga maksustatakse töötuskindlustuse seaduse (RT I 2001, 59, 359; 82, 488; 2002, 44, 284; 57, 357; 61, 375; 89, 511) alusel makstud hüvitised.

(3) Tulumaksuga maksustatakse investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel kindlustusvõtjale või soodustatud isikule makstud summa, millest on maha arvatud sama lepingu alusel kindlustusvõtja poolt tasutud kindlustusmaksed. Nimetatud summa maksustatakse juhul, kui see on makstud välja enne 12 aasta möödumist kindlustuslepingu sõlmimisest. Kui investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel tasutud kindlustusmaksed on ühel või mitmel maksustamisperioodil maksumaksja tulust maha arvatud täiendava kogumispensioni kindlustusmaksena, toimub väljamaksete maksustamine § 21 alusel.

(4) Tulumaksuga maksustatakse kahjukindlustuse varakindlustusjuhtumi korral makstud kindlustushüvitis, kui maksumaksja on selle kindlustusjuhtumiga seotud kindlustusmaksed, kindlustatud vara soetamismaksumuse või samalt varalt enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud tulumaksuseaduse alusel arvestatud põhivara amortisatsiooni maha arvanud oma ettevõtlustulust. Saadud kindlustushüvitist maksustatakse nagu kasu vara müügist (§ 37), kusjuures vara müügihinnaks loetakse kindlustushüvitise summa.

(5) Lõigetes 1–4 ning §-des 20¹ ja 21 nimetatud kindlustussummasid ja -hüvitisi ning elukindlustuslepingu lõpetamisel makstavat tagasiostuväärtust, samuti lõikes 3 nimetatud lepingu alusel makstud surmajuhtumi kindlustuse hüvitisi ei maksustata tulumaksuga.
[RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 20¹. Kohustuslik kogumispension

(1) Tulumaksuga maksustatakse kohustuslikust pensionifondist osakuomaniku pärijale ja kohustusliku kogumispensioni kindlustuslepingu alusel soodustatud isikule tehtavad väljamaksed.

(2) Kui lõikes 1 nimetatud isik on riikliku pensionikindlustuse seaduses (RT I 2001, 100, 648; 2002, 53, 336 ja 338; 61, 375) sätestatud vanaduspensionieas, maksustatakse tulumaksuga väljamaksed, mida isik saab Eesti riigi poolt seaduse ja kogumispensionide seaduse alusel, välja arvatud täiendav kogumispension, kokku osas, mis ületab §-s 23 sätestatud kolmekordset maksuvaba tulu määra.
[RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 21. Täiendav kogumispension

(1) Tulumaksuga maksustatakse täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel või vabatahtliku pensionifondi poolt osakuomanikule või tema pärijale tehtavad väljamaksed, arvestades lõigetes 2–5 toodud erisusi. Samuti maksustatakse tulumaksuga § 28 lõikes 1¹ sätestatu kohane täiendava kogumispensioni tagamise eesmärgil moodustatud eraldise negatiivne muutus.

(2) Paragrahvi 4 lõikes 2 sätestatud määraga maksustatakse alljärgnevad kogumispensionide seaduse §-s 152 sätestatud tingimustele vastava täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel kindlustusvõtjale tehtavad väljamaksed:

- 1) pärast kindlustusvõtja 55-aastaseks saamist, kuid mitte enne viie aasta möödumist lepingu sõlmimisest, kindlustusandja poolt tehtavad väljamaksed;
- 2) kindlustusvõtja täieliku ja püsiva töövõimetuse korral kindlustusandja poolt tehtavad väljamaksed;
- 3) kindlustusandja likvideerimisel tehtavad väljamaksed.

(3) Paragrahvi 4 lõikes 2 sätestatud määraga maksustatakse alljärgnevad kogumispensionide seaduses sätestatud korras loodud vabatahtliku pensionifondi osakuomanikule tehtavad väljamaksed:

- 1) pärast osakuomaniku 55-aastaseks saamist, kuid mitte enne viie aasta möödumist osakute esmasest omandamisest, tehtavad väljamaksed;
- 2) osakuomaniku täieliku ja püsiva töövõimetuse korral tehtavad väljamaksed;
- 3) vabatahtliku pensionifondi likvideerimisel sellest pensionifondist tehtavad väljamaksed.

(4) Tulumaksuga ei maksustata kogumispensionide seaduse § 152 tingimustele vastava täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel kindlustusvõtjale perioodiliselt pärast tema 55-aastaseks saamist või pärast tema täieliku ja püsiva töövõimetuse kindlakstegemist makstavat kindlustuspensioni tingimusel, et kindlustuslepingu kohaselt tehakse vastavaid väljamakseid võrdsete või suurenevate summadena vähemalt üks kord kolme kuu jooksul kuni kindlustusvõtja surmani.

(5) Täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel makstud surmajuhtumi kindlustuse hüvitisi ei maksustata tulumaksuga.

[RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 22. Madala maksumääraga territooriumil asuva juriidilise isiku tulu maksustamine

(1) Tulumaksuga maksustatakse madala maksumääraga territooriumil (§ 10) asuva ning Eesti residentide kontrolli all oleva juriidilise isiku tulu, sõltumata sellest, kas see juriidiline isik on oma kasumit maksumaksjale jaotanud või mitte.

(2) Juriidiline isik loetakse Eesti residentide kontrolli all olevaks, kui ühele või mitmele Eesti residendist juriidilisele või füüsilisele isikule kuulub otseselt või koos seotud isikutega (§ 8) kokku vähemalt 50% juriidilise isiku aktsiatest, osadest, häältest või õigusest juriidilise isiku kasumile.

(3) Välismaise juriidilise isiku tulu loetakse residendi maksustatavaks tuluks, kui on täidetud lõikes 2 toodud tingimus ja kui residendile kuulub otseselt või koos seotud isikutega (§ 8) kokku vähemalt 10% juriidilise isiku aktsiatest, osadest, häältest või õigusest juriidilise isiku kasumile.

(4) Residendist maksumaksja tuluks loetakse temale langev osa lõikes 2 nimetatud välismaise juriidilise isiku kogutulust. Maksumaksjale langev osa on proportsionaalne osa juriidilise isiku tulust, mis vastab maksumaksja osale juriidilise isiku aktsia- või osakapitalis, häälte üldarvus või õiguses juriidilise isiku kasumile.

(5) Maksumaksjal on õigus arvata maksustamisele kuuluvast välismaise juriidilise isiku tulust maha sama juriidilise isiku poolt tehtud ettevõtlusega seotud kulud vastavalt 6. peatükis lubatud tingimustele. Maksumaksjal on õigus arvata tasumisele kuuluvast tulumaksust maha tema tuluosale vastav osa juriidiliselt isikult § 41 alusel kinnipeetud tulumaksust, samuti juriidilise isiku poolt tasutud asukohamaa tulumaksust vastavalt §-le 45.

(6) Residendist füüsiline isik deklareerib kalendriaastal temale kuulunud madala maksumääraga territooriumil asuva juriidilise isiku aktsiad, osad, häälte arvu ning õiguse juriidilise isiku kasumile oma tuludeklaratsioonis. Lõikes 3 nimetatud residendist maksumaksja lisab temale langeva osa välismaise juriidilise isiku tulust oma maksustatavale tulule ning deklareerib selle tulu oma tuludeklaratsioonis. Tuludeklaratsioonide vormid ning madala maksumääraga territooriumidel registreeritud juriidiliste isikute tulu deklareerimise kord kehtestatakse rahandusministri määrusega.

(7) Kui residendist maksumaksja on tasunud tulumaksu lõikes 1 nimetatud tulult, siis tema poolt lõike 1 järgi maksustatud tulu arvel saadud dividende (§ 18 lõige 2) või muid kasumieraldisi hiljem tulumaksuga ei maksustata.

4. peatükk RESIDENDIST FÜÜSILISE ISIKU TULUST TEHTAVAD MAHAARVAMISED

§ 23. Maksuvaba tulu

Residendist füüsilise isiku maksustamisperioodi tulust arvatakse maha maksuvaba tulu 12 000 krooni.

§ 23¹. Täiendav maksuvaba tulu kolme ja enama lapse korral

(1) Lapse üks residendist vanem, eestkostja või muu last ülalpidav isik perekonnaseaduse §-de 60, 65, 67 või 97 tähenduses, kes peab üleval kolme või enamat alaealist last, võib maksustamisperioodi tulust maha arvata täiendavat maksuvaba tulu iga kuni 17 aasta vanuse lapse kohta, alates kolmandast lapsest.

(2) Lõikes 1 sätestatud täiendavat maksuvaba tulu rakendatakse kolmanda ja iga järgneva lapse kohta osas, mille võrra lapse maksustatav tulu on väiksem maksustamisperioodi maksuvabast tulust (§ 23).

(3) Lõikes 1 sätestatud täiendavat maksuvaba tulu rakendatakse alates lapse sündimise, eestkostja määramise või ülalpidamiskohustuse tekkimise aastast kuni lõikes 1 nimetatud lapse 17-aastaseks saamise aastani (kaasa arvatud).

(4) Vaidluse korral loetakse last ülalpidavaks isikuks lõike 1 tähenduses isikut, kellele makstakse riiklike peretoetuste seaduse (RT I 2001, 95, 587; 2002, 61, 375) §-s 5 sätestatud lapsetoetust.

[RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 24. Elatis

Residendist füüsilisel isikul on õigus maksustamisperioodi tulust maha arvata tema poolt maksustamisperioodil residendist füüsilisele isikule makstud elatis, kui see elatis kuulub maksustamisele § 19 lõike 1 kohaselt.

§ 25. Eluasemelaenu intressid

(1) Residendist füüsilisel isikul on õigus maksustamisperioodi tulust maha arvata endale, oma abikaasale, vanematele või lastele eluasemeks elamu või korteri soetamiseks võetud laenu või kapitalirendi (liisingu) intressid, mis on maksustamisperioodil tasutud residendist krediidi- või finantseerimisasutusele või mitteresidendist krediidasutuse Eesti äriregistrisse kantud filiaalile.

(2) Soetamiseks loetakse ka ehitise püstitamist, laiendamist ja rekonstrueerimist ehitusseaduse tähenduses, samuti ehitise tehnosüsteemide asendamist ja muutmist ning ehitise ruumijaotuse muutmist ja ehitise tehnoloogilise ümberseadistamisega seotud ehitus- ja paigaldustöid.

(3) Maksustatavast tulust võib üheaegselt maha arvata ainult ühe elamu või korteri soetamise laenu ja kapitalirendi (liisingu) intressid.

(4) Last üksi kasvatav, maksustamisperioodil lapsehoolduspuhkust kasutanud vanem võib samal maksustamisperioodil tasutud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud intressid täies ulatuses või osaliselt maha arvata järgnevatel maksustamisperioodide tulust, arvestamata käesoleva seaduse §-s 28² sätestatud piirangut. [RT I 2003, 18, 105- jõust. 01.03.2003]

§ 26. Koolituskulud

(1) Residendist füüsilisel isikul on õigus maksustamisperioodi tulust maha arvata tema poolt maksustamisperioodil tasutud enda ja perekonnaseaduse §-des 60, 65 ja 67 nimetatud alla 26 aasta vanuse isiku koolituskulud või eelnimetatud koolituskulude puudumisel ühe alla 26 aasta vanuse Eesti alalise elaniku koolituskulud.

(2) Koolituskuludeks on riigi või kohaliku omavalitsusüksuse haridusasutuses, avalik-õiguslikus ülikoolis, koolitusluba omavas erakoolis või elloetletutega samaväärses välismaa õppeasutuses õppimise või nende õppeasutuste poolt korraldatavatel tasulistel kursustel õppimise eest tasutud dokumentaalselt tõendatud kulud.

(3) Koolituskuludeks loetakse samuti Eesti Vabariigi haridusseaduse (RT 1992, 12, 192; RT I 1993, 35, 547; 40, 593; 63, 892; 1994, 12, 200; 1995, 12, 119; 16, 228; 23, 333; 58, 1003; 1996, 49, 953; 51, 965; 1997, 42, 678; 81, 1365; 1998, 57, 859; 61, 980; 64/65, 1007; 1999, 10, 150; 24, 358; 51, 550; 102, 908; 2000, 40, 255; 95, 611) peatükis IX¹ sätestatud õppelaenu intressid.

(4) Koolituskulude ja õppelaenu intresside maksustatavast tulust mahaarvamise kord ning koolituskulude tasumist tõendavale dokumendile esitatavad nõuded kehtestatakse rahandusministri määrusega. [RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 27. Kingitused, annetused ning ametiühingu sisseastumis- ja liikmemaksud

(1) Residendist füüsilisel isikul on õigus maksustamisperioodi tulust maha arvata § 11 lõikes 1 nimetatud nimekirja kantud või § 11 lõikes 2 nimetatud isikule või riigi või kohaliku omavalitsusüksuse teadus-, kultuuri-, spordi-, haridus- või sotsiaalhoolekandeasutusele, kaitseala valitsejale või avalik-õiguslikule ülikoolile maksustamisperioodil tehtud dokumentaalselt tõendatud kingitused ja annetused, välja arvatud kingituse ja annetusena osutatud teenused.

(2) Residendist füüsilisel isikul on õigus maksustamisperioodi tulust maha arvata ametiühingute registrisse kantud ametiühingule maksustamisperioodil makstud ning dokumentaalselt tõendatud sisseastumis- ja liikmemaksud mitte rohkem kui 2% maksumaksja sama maksustamisperioodi tulust, millest on tehtud 6. peatükis ja §-des 23-26 lubatud mahaarvamised.

(3) Lõikes 1 nimetatud kingitusi ja annetusi ning lõikes 2 nimetatud sisseastumis- ja liikmemakse ei või maksustamisperioodi tulust maha arvata rohkem kui 5% maksumaksja sama maksustamisperioodi tulust, millest on tehtud 6. peatükis ja §-des 23-26 lubatud mahaarvamised.

(4) Lõikes 1 nimetatud kingitused ja annetused võivad olla tehtud rahalises või mitterahalises vormis. Mitterahalise kingituse või annetuse maksumuseks on vara turuhind, kusjuures vara soodushinnaga müügi korral on kingituse või annetuse maksumuseks vara turuhinna ja müügihinna vahe. [RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 28. Kindlustusmaksed ning pensionifondi osakute soetamine

(1) Residendist füüsilisel isikul on õigus oma maksustamisperioodi tulust maha arvata:

1) kogumispensionide seaduse § 152 tingimustele vastava täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel maksustamisperioodi jooksul tasutud kindlustusmaksete osa, mille eesmärgiks on tagada kindlustussumma maksmine kindlustuspensionina;

2) kogumispensionide seaduses sätestatud korras loodud vabatahtliku pensionifondi osakute soetamiseks makstud summad, välja arvatud sama seaduse §-des 39 ja 46 sätestatud juhtudel.

(1¹) Lõike 1 punktis 1 nimetatud kindlustusmaksete osa arvutamise põhimõtted kehtestatakse rahandusministri määrusega. Kindlustuslepingu alusel täiendava kogumispensioni tagamise eesmärgil moodustatud kindlustustehnilise eraldise negatiivne muutus, mis tuleneb kogumispensionide seaduse § 152 alla mittekuuluvate kindlustuskaitsete eest arvestatud tasude mahaarvamisest, lisatakse füüsilise isiku maksustatavale tulule.

(2) Lõikes 1 nimetatud summased ei või maksustamisperioodi tulust maha arvata rohkem kui 15% maksumaksja sama maksustamisperioodi tulust, millest on tehtud 6. peatükis lubatud mahaarvamised.

(3) Residentist füüsilise isiku maksustamisperioodi tulust arvatakse maha töötuskindlustuse seaduse alusel kinni peetud töötuskindlustusmaksed.

[RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 28¹. Kohustusliku kogumispensioni makse

Residentist füüsilise isiku maksustamisperioodi tulust arvatakse maha kogumispensionide seaduse alusel kinni peetud kohustusliku kogumispensioni maksed.

[RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 28². Tulust tehtavate mahaarvamiste piirang

Käesoleva seaduse §-des 25-27 sätestatud mahaarvamisi võib maksustamisperioodil teha kokku kuni 100 000 krooni maksumaksja kohta, kuid mitte rohkem kui 50% ulatuses maksumaksja sama maksustamisperioodi tulust, millest on tehtud ettevõtlusega seotud mahaarvamised.

5. peatükk MITTERESIDENDI TULU MAKSUSTAMINE

§ 29. Maksustamisele kuuluv mitteresidendi tulu

(1) Tulumaksuga maksustatakse tulu, mida mitteresidentist füüsiline isik sai töötamisest töölepingu alusel või avalikus teenistuses või tegutsemisest töövõtu-, käsundus- või muu teenuse osutamiseks sõlmitud võlaõigusliku lepingu alusel, kui mitteresident täitis oma töö- või teenistusülesannet või osutas teenust Eestis ning väljamakse tegija on Eesti riigi- või kohaliku omavalitsusüksuse asutus, resident, Eestis töödandjana tegutsev mitteresident või kui väljamakse tehti mitteresidentist juriidilise isiku Eestis registreeritud püsiva tegevuskoha (§ 7) kaudu. Kui nimetatud võlaõigusliku lepingu alusel tasu saav mitteresident on kantud Eestis äriregistrisse või registreeritud elu- või tegevuskohajärgses Maksuameti kohalikus asutuses füüsilisest isikust ettevõtjana ja tasu on tema ettevõtlustulu, maksustatakse see lõike 3 alusel.

(2) Tulumaksuga maksustatakse residentist juriidilise isiku poolt mitteresidendile makstud juhtimis- või kontrollorgani liikme tasud (§ 13 lõige 2).

(3) Tulumaksuga maksustatakse tulu, mida mitteresident sai Eestis toimunud ettevõtlusest (§ 14). Kui mitteresidendiks on madala maksumääraga territooriumil asuv juriidiline isik (§ 10), siis maksustatakse tulumaksuga kõik tema poolt Eesti residentidele teenuse osutamisest saadud tulud, sõltumata sellest, kus toimus teenuse osutamine või kasutamine.

(4) Tulumaksuga maksustatakse kasu, mida mitteresident sai vara võõrandamisest (§ 15 lõige 1), kui

1) müüdüd või vahetatud kinnisasi asub Eestis või

2) registrisse kantav vallasasi oli kuni võõrandamiseni registreeritud Eesti registris või

3) müüdüd või vahetatud vallasasja omandaja on Eesti riik, kohalik omavalitsusüksus või resident ning vallasasi asus enne müümist või vahetamist Eestis või

4) võõrandatud asjaõigus oli seotud Eestis asuva kinnisasja või ehitise kui vallasasjaga või

5) võõrandati vähemalt 10%-list osalust äriühingus, kelle varast võõrandamisele eelneva majandusaasta viimase päeva seisuga koostatud bilansi alusel üle 75% moodustasid Eestis asuvad kinnisasjad või ehitised kui vallasasjad.

(5) Tulumaksuga maksustatakse § 15 lõigetes 2 ja 3 nimetatud väljamaksed, mida mitteresident sai residentist juriidiliselt isikult.

(6) Tulumaksuga maksustatakse mitteresidendi poolt saadud renditulu ja litsentsitasud (§ 16), kui

1) üürile või rendile on antud või piiratud asjaõigustega on koormatud Eestis asuv kinnisasi või

- 2) üürile või rendile antud, samuti piiratud asjaõigusega koormatud vallasasi on kantud või kuulub kandmisele Eesti registrisse või
- 3) üürile või rendile on antud vallasasi, mida kasutatakse Eestis, või
- 4) paragrahvi 16 lõikes 2 nimetatud õiguste kasutajaks on Eesti riik, kohalik omavalitsusüksus, resident või mitteresident oma Eestis asuva püsiva tegevuskoha kaudu või arvel või
- 5) paragrahvi 16 lõikes 3 nimetatud tööstuslikku, kaubanduslikku või teadusalast sisseseadet või oskusteavet kasutatakse Eestis.

(7) Tulumaksuga maksustatakse kõik mitteresidendi poolt Eesti riigilt, kohalikult omavalitsusüksuselt, residendilt ning teiselt mitteresidendilt Eestis registreeritud püsiva tegevuskoha kaudu või arvel saadud intressid.

[Lõike 8 sõnastus kuni Eesti liitumiseni Euroopa Liiduga]

(8) Tulumaksuga maksustatakse mitteresidendi poolt residendist äriühingult saadud dividendid (§ 18 lõige 2) ja muud kasumieraldised. Kui mitteresidendist juriidilisele isikule, välja arvatud madala maksumääraga territooriumil (§ 10) asuvalle juriidilisele isikule, kuulub dividendi väljakuulutamise või väljamaksmise ajal vähemalt 25% dividendide maksva residendist äriühingu aktsia- või osakapitalist või häälest, saadud dividendide tulumaksuga ei maksustata.

[Lõike 8 sõnastus alates Eesti liitumisel Euroopa Liiduga]

(8) Tulumaksuga maksustatakse mitteresidendi poolt residendist äriühingult saadud dividendid (§ 18 lõige 2) ja muud kasumieraldised. Kui mitteresidendist juriidilisele isikule, välja arvatud madala maksumääraga territooriumil (§ 10) asuvalle juriidilisele isikule, kuulub dividendi väljakuulutamise või väljamaksmise ajal vähemalt 20% dividendide maksva residendist äriühingu aktsia- või osakapitalist või häälest, saadud dividendide tulumaksuga ei maksustata.

(9) Tulumaksuga maksustatakse kõik Eesti riigi, kohaliku omavalitsusüksuse või residendi poolt mitteresidendile makstud pensionid ja stipendiumid, kultuuri-, spordi- ja teadusalased preemiad, toetused ja abirahad ning loteriivõidud (§ 19 lõige 2). Samuti maksustatakse tulumaksuga Eesti haigekassa, Eesti Töötukassa või residendist kindlustusseltsi poolt mitteresidendile väljamakstud kindlustushüvitised ning Eesti pensionifondist mitteresidendile tehtud väljamaksed (§-d 20, 20¹ ja 21).

(10) Tulumaksuga maksustatakse mitteresidendist kunstnikule või sportlasele seoses tema esinemisega Eestis või seoses tema teoste esitamisega Eestis makstud tasu. Tulumaksuga maksustatakse ka mitteresidendist kolmandale isikule makstud tasu residendist või mitteresidendist kunstniku või sportlase Eestis toimunud tegevuse eest.

[RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003; lõike 8 osas Eesti liitumisel Euroopa Liiduga]

§ 30. Mitteresidendid, kelle tulu ei maksustata tulumaksuga

(1) Tulumaksuga ei maksustata tulu, mida saab Eestis oma ametikohustuste täitmise eest välisriigi diplomaatiline või konsulaaresindaja, erimissiooni esindaja või diplomaatilise delegatsiooni liige, rahvusvahelise või valitsustevahelise organisatsiooni või koostööprogrammi esinduse liige või nimetatud esinduse juures töötav isik, kes ei ole Eesti kodanik ega alaline elanik.

(2) Lõikes 1 nimetatud isikud, välja arvatud koostööprogrammide esinduste liikmed, peavad olema registreeritud Välisministeeriumis. Registreerimise kord kehtestatakse välisministri määrusega.

§ 31. Mitteresidendi tulu, mida ei maksustata tulumaksuga

(1) Tulumaksuga ei maksustata alljärgnevat mitteresidendi tulu:

- 1) vastuvõetud pärandvara;
- 2) omandireformi käigus tagastatud vara;
- 3) sundvõõranditasu ja hüvitisi sundvõõrandamisel;
- 4) tulu isiklikus tarbimises oleva vallasasja müügist;
- 5) residendist krediidasutuse või Hüvitusfondi, samuti mitteresidendist krediidasutuse Eesti äriregristrisse kantud filiaali poolt füüsilisele isikule makstud intresse;
- 6) paragrahvi 19 lõike 3 punktides 1-5 nimetatud pensione, stipendiume, preemiaid ja toetusi;
- 7) Vabariigi Valitsuse kehtestatud tingimustel ja piirmäärades avalikule teenistujale, töötajale või juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmele makstavaid teenistus-, töö- või ametilähetusega seotud sõidu-, majutus- ja muude kulude hüvitisi ning päevaraha, samuti teises paikkonnas asuvalle ametikohale nimetamisega seotud kulude hüvitisi;
- 8) Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud tingimustel ja piirmäärades avalikule teenistujale, töötajale või juriidilise isiku juhatuse või juhatust asendava organi liikmele makstavaid hüvitisi seoses maksumaksja isiklikus omandis oleva või liisingulepingu alusel kasutatava sõiduauto kasutamise teenistus-, töö- või ametiülesannete täitmisel.

(2) Tulumaksuga ei maksustata mitteresidendist krediidi- või finantseerimisasutusele Eesti riigi, kohaliku omavalitsusüksuse või residendi poolt, samuti teise mitteresidendi poolt püsiva tegevuskoha kaudu või püsiva tegevuskoha arvel makstud intresse, kui on täidetud alljärgnevad tingimused:

1) intresside saaja vastab oma asukohariigi seadustes Eesti krediidi- ja finantseerimisasutusele samaväärse asutuse kohta esitatud nõuetele;

2) intresside saaja residendiriigis intressidele kohaldatav tulumaksumäär ei ole väiksem kui 2/3 Eestis intressidele kohaldatavast tulumaksumäärast.

(3) Tulumaksuga ei maksustata mitteresidendist krediidi- või finantseerimisasutusele Eesti riigi, kohaliku omavalitsusüksuse või residendi poolt makstud intresse laenudelt, mis on võetud või garanteeritud Eesti Vabariigi poolt vastavalt Eesti Vabariigile välislaenude võtmise ja välislaenulepingutele riigigarantiide andmise seadusele (RT I 1995, 31, 387; 1997, 40, 619; 2002, 27, 152; 53, 336; 64, 393) ja sama seaduse alusel Eesti Vabariigi poolt emiteeritud välisriigis pakutatavatel võlakirjadelt mitteresidendile makstavaid intresse. [RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

6. peatükk

ETTEVÕTLUSTULUST TEHTAVAD MAHAARVAMISED

§ 32. Ettevõtluse kulud

(1) Maksumaksja ettevõtlustulust võib maha arvata kõik maksustamisperioodi jooksul maksumaksja poolt tehtud dokumentaalselt tõendatud ettevõtlusega seotud kulud.

(2) Kulu on ettevõtlusega seotud, kui see on tehtud maksustamisele kuuluva ettevõtlustulu saamise eesmärgil või on vajalik või kohane sellise ettevõtluse säilitamiseks või arendamiseks ning kulu seos ettevõtlusega on selgelt põhjendatud, samuti kui see tuleneb töotervishoiu ja tööohutuse seaduse (RT I 1999, 60, 616; 2000, 55, 362) § 13 lõikest 1.

(3) Kui maksumaksja poolt tehtud kulu on ettevõtlusega seotud vaid osaliselt, võib kulu ettevõtlustulust maha arvata vaid ettevõtlusega seotud ulatuses.

(4) Residendist füüsiline isik võib omatoodetud töötlemata põllumajandussaaduste realiseerimisest saadud tulust, millest on tehtud lõikes 1 nimetatud mahaarvamised, maksustamisperioodil täiendavalt maha arvata kuni 45 000 krooni.

(5) Töötlemiseks lõike 4 tähenduses ei loeta põllumajandussaaduste puhastamist, sorteerimist, tükeldamist, kuivatamist, jahutamist ja pakendamist.

§ 33. Piirangud kulude mahaarvamisel

(1) Külaliste või äripartnerite vastuvõtmisel tehtud toitlustamise, majutamise, transpordi või kultuurilise teenindamisega seotud dokumentaalselt tõendatud kulud võib maksustamisperioodi ettevõtlustulust maha arvata mitte rohkem kui 2% ettevõtlustulust, millest on tehtud § 32 lõigetes 1 ja 4 lubatud mahaarvamised.

(2) Erisoodustuste andmisele tehtud kulud võib ettevõtlustulust maha arvata alles pärast seda, kui on tasutud §-s 48 ettenähtud tulumaks.

§ 34. Kulud, mida ei ole lubatud ettevõtlustulust maha arvata

Ettevõtlustulust ei ole lubatud maha arvata:

1) käesoleva seadusega kehtestatud tulumaksu, välja arvatud § 48 alusel tasutud tulumaks;

2) [kehtetu]

3) seaduse alusel määratud trahve ja sunniraha ning maksukorralduse seaduse (RT I 2002, 26, 150) alusel tasutud intresse;

4) maksumaksjalt erikonfiskeeritud vara maksumust;

5) makseid vee erikasutuse eest vee kasutamisel erikasutusloata või üle lubatud koguse vastavalt veeseaduse (RT I 1994, 40, 655; 1996, 13, 241; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843) § 11¹ lõikele 3;

6) saastetasu, mis on tasutud kõrgendatud määra järgi vastavalt saastetasu seaduse (RT I 1999, 24, 361; 54, 583; 95, 843) §-le 23 ning seadusega sätestatud nõuete rikkumise või saastamisega looduskeskkonnale ning kolmandale isikule tekitatud kahju hüvitamise tasu;

7) kulud, mis on tehtud käesoleva seaduse kohaselt tulumaksuga mittemaksustatavate toetuste arvel;

8) kingituste või annetuste maksumust;

9) kahju (§ 37), mis tekkis vara turuhinnast madalama hinnaga võõrandamisest maksumaksjaga seotud isikule (§ 8), välja arvatud juhul, kui selliselt kahjult on makstud tulumaks vastavalt §-le 48;

10) kahju (§ 37), mis tekkis maksumaksjaga seotud isikult (§ 8) turuhinnast kõrgema hinnaga ostetud vara võõrandamisest.

§ 35. Ettevõtluse tulust suuremate kulude edasikandmine

(1) Kui § 32 lõigetes 1-3 lubatud mahaarvamiste summa ületab maksumaksja maksustamisperioodi ettevõtlustulu, võib ettevõtlustulu ületava kulude summa (edaspidi *edasikantud kulud*) maha arvata kuni seitsme järgneva maksustamisperioodi ettevõtlustulust.

(2) Kui edasikantud kulude summa on suurem kui maksustamisperioodi ettevõtlustulu, arvatakse edasikantud kulud ettevõtlustulust maha osaliselt ning edasikantud kulude mahaarvamata osa kantakse edasi järgmistele maksustamisperioodidele.

(3) Kui maksumaksjal tekib edasikantud kulusid mitmel maksustamisperioodil, võetakse need kulud arvele aastate kaupa vastavalt tekkimise järjekorrale. Üle seitsme aasta vanuseid edasikantud kulusid või nende mahaarvamata osa ei tohi järgmistele maksustamisperioodidele edasi kanda.

7. peatükk MAKSUSTATAVA TULU ARVESTAMISE EESKIRJAD

§ 36. Maksustatava tulu arvestamine

(1) Füüsilise isiku poolt saadud tulu (sealhulgas ettevõtlustulu) võetakse tulumaksuga maksustamisel arvesse sellel maksustamisperioodil, millal tulu laekus. Maksustatavast tulust tehtavad mahaarvamisid (sealhulgas ettevõtluse kulud) võetakse arvesse sellel maksustamisperioodil, millal need tasuti. Tasutud või kinnipeetud tulumaks võetakse arvesse sellel maksustamisperioodil, millal maks tasuti või kinni peeti.

(2) Maksumaksja on kohustatud pidama tulude ja kulude arvestust sellisel viisil, et oleksid selgelt fikseeritud maksustatava tulu kindlaksmääramiseks vajalikud andmed. Maksumaksja on kohustatud samuti säilitama tulude ja kuludega seotud dokumente.

(3) Ettevõtlustulu ning sellest tehtavate mahaarvamiste arvestamine toimub vastavalt raamatupidamist reguleerivates õigusaktides sätestatud eeskirjadele niivõrd, kuivõrd käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti. Lõikes 1 sätestatud arvestusmeetod kehtib ka tekkepõhist raamatupidamist kasutavate füüsilisest isikust ettevõtjate suhtes.

(4) Kui maksustamisele kuuluv tulu on saadud mitterahalises vormis, siis on maksumaksja tulu suuruseks tuluna saadud asja või varalise õiguse turuhind.

(5) Välisvaluutas saadud tulu, tulust lubatud mahaarvamisid ning makstud või kinnipeetud tulumaks arvestatakse ümber Eesti kroonidesse vastavalt tulu saamise, väljamakse tegemise ja tulumaksu tasumise või kinnipidamise päeval kehtinud Eesti Panga päevakursi alusel.

(6) Füüsilise isiku pankroti väljakuulutamisel peetakse tulumaksuga maksustatavate tulude ja kulude ning tasutud ja kinnipeetud tulumaksu arvestust eraldi maksustamisperioodi pankroti väljakuulutamisele eelneva ja sellele järgneva osa kohta.

(7) Äriregistrisse kantud või elu- või tegevuskohajärgses Maksuameti kohalikus asutuses registreeritud füüsilisest isikust ettevõtja võib residendist krediitiasutuses või mitteresidendist krediitiasutuse Eesti äriregistrisse kantud filiaalis avada ühe erikonto, millel oleva summa kasv maksustamisperioodil arvatakse maha sama perioodi ettevõtlustulust ja kahanemine maksustamisperioodil liidetakse sama perioodi ettevõtlustulule. Erikontol oleva summa kasv maksustamisperioodil arvatakse maha sama perioodi ettevõtlustulust, kui on täidetud kõik alljärgnevad tingimused:

- 1) erikonto on avatud pärast 2001. aasta 1. jaanuari;
- 2) erikontole kantakse kümne tööpäeva jooksul, alates laekumisest, ainult ettevõtluse tuluna arvestatud summad ja seoses ettevõtlusega seaduse alusel saadud toetused;
- 3) erikontol oleva summa kasv maksustamisperioodil ei ületa maksumaksja sama maksustamisperioodi ettevõtlustulu ja seoses ettevõtlusega seaduse alusel saadud toetuste summat, millest on tehtud §-s 32 lubatud ettevõtlusega seotud mahaarvamisid.

(8) Krediitiasutuse poolt makstud intressid raha hoiustamise eest lõikes 7 nimetatud erikontol loetakse kontoomaniku ettevõtlustululuks. Ettevõtluse lõpetamisel lisatakse erikontol olev summa ettevõtlustulule. [RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 37. Vara võõrandamisest saadud kasu või kahju arvestamine

(1) Kasu või kahju vara (§ 15 lõige 1) müügist on müüdud vara soetamismaksumuse ja müügihinna vahe. Kasu või kahju vara vahetamisest on vahetatava vara soetamismaksumuse ning vahetuse teel vastu saadud vara turuhinna vahe. Maksumaksjal on õigus kasust maha arvata vara müügi või vahetamisega otseselt seotud dokumentaalselt tõendatud kulud.

(2) Sellise vara võõrandamise korral, mille soetamismaksumuse on maksumaksja oma ettevõtlustulust maha arvanud, loetakse vara müügihind või vahetuse teel saadud vara turuhind maksumaksja ettevõtlustululuks.

(3) Kui maksumaksja on arvanud ettevõtlustulust maha varem kehtinud tulumaksuseaduse alusel arvestatud põhivara amortisatsiooni, vähendatakse sellise põhivara võõrandamise korral kasu arvestamisel vara soetamismaksumust selle vara amortisatsiooni võrra.

(4) Lõikes 2 nimetatud vara isiklikku tarbimisse võtmisel (nii ettevõtlusega tegelemise ajal kui ka ettevõtluse lõpetamisel) lisatakse selle vara turuhind maksumaksja ettevõtlustulule. Sellise vara hilisema võõrandamise korral loetakse vara soetamismaksumuseks käesoleva lõike kohaselt ettevõtlustulule lisatud summa.

(5) Lõikes 3 nimetatud vara isiklikku tarbimisse võtmisel (nii ettevõtlusega tegelemise ajal kui ka ettevõtluse lõpetamisel) lisatakse maksumaksja ettevõtlustulule selle vara turuhind, millest on maha arvatud soetamismaksumuse ja arvestatud põhivara amortisatsiooni vahe. Sellise vara hilisema võõrandamise korral loetakse vara soetamismaksumuseks käesoleva lõike kohaselt ettevõtlustulule lisatud summa.

§ 38. Soetamismaksumus

(1) Soetamismaksumus on kõik maksumaksja poolt vara omandamiseks ning selle parendamiseks ja täiendamiseks tehtud dokumentaalselt tõendatud kulud, sealhulgas makstud komisjonitasud ja lõivud.

(2) Kapitalirendi (liisingu) korras soetatud vara soetamismaksumuseks on lepingujärgsete rendi- või väljaostumaksete kogusumma ilma intressideta.

(3) Omavalmistatud asja soetamismaksumus on selle asja valmistamiseks tehtud dokumentaalselt tõendatud kulude summa.

(4) Füüsilisele isikule riigi poolt välja antud, pärandina või abikaasalt, vanemalt või lapselt saadud erastamisväärtpaberite eest soetatud vara soetamismaksumuseks loetakse erastamisväärtpaberite väärtpaberibörsil noteeritud keskmine müügihind vara soetamise päeval. Enne erastamisväärtpaberite väärtpaberibörsil noteerimise alustamist soetatud vara soetamismaksumuseks loetakse erastamisväärtpaberite keskmine kohalik müügihind vara soetamise päeval.

(5) Äriühingute või mittetulundusühistute ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise tulemusena omandatud osaluse (aktsiad, osad, osamaks, sissemaks) soetamismaksumuseks loetakse ühineva, ühendatava, jaguneva või ümberkujundatava äriühingu või mittetulundusühistu osaluse soetamismaksumus või nimetatud osaluse soetamiseks tehtud sissemaksed, millele on juurde arvatud ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise käigus tehtud täiendavad sissemaksed ja maha arvatud saadud väljamaksed.

(6) Erineva hinnaga ja erineval ajal soetatud samanimeliste väärtpaberite soetamismaksumuse arvestamisel tuleb järjepidevalt lähtuda ühest alljärgnevatest meetoditest:

- 1) FIFO - võõrandamine toimub sisseostu järjekorras või
- 2) kaalutud keskmise meetod - ühe võõrandatud väärtpaberi soetamismaksumus leitakse võõrandamise hetkeks olemasolevate samanimeliste väärtpaberite soetamismaksumuse summa jagamisel nende arvuga.

§ 39. Väärtpaberite võõrandamisest saadud kahju arvestamine

(1) Residendist füüsilisel isikul on õigus maksustamisperioodil väärtpaberite võõrandamisest saadud kasust maha arvata samal perioodil väärtpaberite võõrandamisest saadud kahju. Kahju, mis tekkis väärtpaberite turuhinnast madalama hinnaga võõrandamisest maksumaksjaga seotud isikule (§ 8) või temalt turuhinnast kõrgema hinnaga omandatud väärtpaberite võõrandamisest, maha ei arvata.

(2) Summat, mille võrra maksustamisperioodil väärtpaberite võõrandamisest saadud kahju ületab samal perioodil väärtpaberite võõrandamisest saadud kasu, maksustatavast tulust maha ei arvata.

(3) Kui väärtpaberite võõrandamisest maksustamisperioodil saadud kahju on suurem kui maksumaksja poolt samal maksustamisperioodil väärtpaberite võõrandamisest saadud kasu, võib kasu ületava kahju summa maha arvata järgnevatel maksustamisperioodidel väärtpaberite võõrandamisest saadud kasust.

(4) Kui maksustamisperioodil tekkinud ja eelnevatest maksustamisperioodidest edasikantud kahju summa on suurem kui maksustamisperioodil väärtpaberite võõrandamisest saadud kasu, kaetakse selline kahju ainult maksustamisperioodi kasu ulatuses ning kahju katmata jääk kantakse edasi järgnevatel maksustamisperioodidele.

8. peatükk

TULUMAKSU KINNIPIDAMINE

§ 40. Tulumaksu kinnipidaja

(1) Tulumaksu kinnipidaja on residendist juriidiline isik, riigi- või kohaliku omavalitsusüksuse asutus, füüsilisest isikust ettevõtja või tööandja, samuti Eestis püsivat tegevuskohta omav või tööandjana tegutsev mitteresident, kes teeb füüsilisele isikule või mitteresidendile käesoleva seaduse 3. ja 5. peatüki kohaselt tulumaksuga maksustatavaid väljamakseid.

(2) Tulumaksu kinnipidaja on kohustatud pidama §-s 41 loetletud väljamaksetelt kinni tulumaksu vastavalt § 43 lõikes 1 sätestatud määradele. Tulumaks peetakse kinni väljamakse tegemisel. Tulumaksu ei peeta kinni järgmistelt väljamaksetelt:

- 1) residendist juriidilisele isikule tehtavatel väljamaksetelt;
- 2) mitteresidendist juriidilise isiku Eestis registreeritud püsivale tegevuskohale tehtavatel väljamaksetelt;
- 3) äriregistrisse kantud või Maksuameti kohalikus asutuses registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjale tehtud väljamaksetelt, kui väljamakse on saaja ettevõtlustuluks või seotud vara soetamisega füüsilisest isikust ettevõtjalt, sealhulgas kapitalirendi tingimustel.

(2¹) Paragrahvi 19 lõike 3 punktis 1 ja § 20¹ lõikes 2 nimetatud väljamaksetelt peetakse tulumaks kinni rahandusministri kehtestatud korras.

(3) Füüsilisest isikust tööandja (välja arvatud füüsilisest isikust ettevõtja) ning Eestis tööandjana tegutsev mitteresident, kellel ei ole Eestis püsivat tegevuskohta (§ 7), on kohustatud pidama tulumaksu kinni ainult § 41 punktides 1 ja 2 nimetatud väljamaksetelt.

(3¹) Paragrahvi 41 punktis 1 nimetatud väljamaksetest ei peeta kinni tulumaksu, kui väljamakse saaja täitis oma tööülesannet väljaspool Eestit ning väljamakse tehakse residendist juriidilise isiku välisriigis asuva püsiva tegevuskoha kaudu.

(4) Tulumaksu kinnipidaja on kohustatud kandma kinnipeetud tulumaksu üle Maksuameti pangakontole hiljemalt väljamakse tegemise kuule järgneva kuu 10. kuupäevaks.

(5) Tulumaksu kinnipidaja on kohustatud esitama lõikes 4 nimetatud tähtpäevaks kinnipidaja elu- või asukohajärgsele Maksuameti kohalikele asutusele maksudeklaratsiooni. Deklaratsiooni vorm ja täitmise kord kehtestatakse rahandusministri määrusega.

(6) Tulumaksu kinnipidaja on maksumaksja nõudmisel kohustatud andma töendi maksumaksjale kalendriaasta jooksul tehtud väljamaksete ning nendelt kinnipeetud tulumaksu kohta tululiikide ja maksumäärade lõikes järgneva aasta 1. veebruariks või maksumaksja töölt lahkumise korral koos lõpparvega. Tõendi vorm ja täitmise kord kehtestatakse rahandusministri määrusega.

(7) Asutuse töötajate, kelle koosseis, koondandmed või konkreetsed tööülesanded on riigisaladus, tulumaksu arvestust peetakse rahandusministri määrusega kehtestatud korras.
[RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 41. Väljamaksed, millelt peetakse kinni tulumaks

Tulumaks peetakse kinni:

- 1) residendist füüsilisele isikule makstavalt tulumaksuga maksustamisele kuuluvalt palgalt ja muudelt tasudelt (§ 13 lõige 1), juriidilise isiku juhtimis- ja kontrollorgani liikme tasudelt (§ 13 lõige 2), arvestades §-s 42 lubatud mahaarvamisi;
- 2) mitteresidendile makstavalt palgalt ja muudelt tasudelt (§ 29 lõige 1), juriidilise isiku juhtimis- ja kontrollorgani liikme tasudelt (§ 29 lõige 2);
- 3) füüsilisele isikule töövõtu-, käsundus- või muu võlaõigusliku lepingu alusel makstud töö- või teenustasult, sealhulgas spordiseaduse § 13 lõikes 2 sätestatud lepingu alusel tehtud väljamaksetelt;
- 4) mitteresidendile või residendist füüsilisele isikule makstavalt tulumaksuga maksustamisele kuuluvatelt intressidelt (§ 17 lõige 1, § 29 lõige 7);
- 5) mitteresidendile makstavalt tulumaksuga maksustamisele kuuluvatelt dividendidelt (§ 29 lõige 8);
- 6) mitteresidendile või residendist füüsilisele isikule makstavalt tulumaksuga maksustamisele kuuluvat kindlustushüvitiselt, pensionilt, pensionifondi väljamaksetelt, stipendiumilt, loteriivõidult, elatiselt (§ 19 lõiked 1 ja 2, § 20 lõiked 1–3, § 20¹, § 21 lõige 1, § 29 lõige 9) või muult väljamaksetelt, välja arvatud punktis 12 nimetatud väljamaksed;
- 7) mitteresidendile või residendist füüsilisele isikule makstavalt üüri- või renditasult või tasult asja piiratud asjaõigusega koormamise eest (§ 16 lõige 1, § 29 lõike 6 punktid 1-3) ning residendist füüsilisele isikule makstud litsentsitasult (§ 16 lõiked 2 ja 3);
- 8) mitteresidendile makstavalt litsentsitasult (§ 29 lõike 6 punktid 4 ja 5);
- 9) mitteresidendist kunstnikule või sportlasele Eestis toimunud tegevuse eest makstavalt tasult, samuti kunstniku või sportlase Eestis toimunud tegevuse eest mitteresidendist või füüsilisest isikust kolmandale isikule makstavalt tasult (§ 29 lõige 10);
- 10) mitteresidendile Eestis osutatud teenuste eest makstavalt tasult (§ 29 lõige 3);

11) madala maksumääraga territooriumil asuvale juriidilisele isikule (§ 10) Eesti residendile osutatud teenuste eest makstavalt tasult (§ 29 lõige 3);

12) füüsilisele isikule tehtavalt §-s 21 lõigetes 2 ja 3 loetletud väljamaksetelt.
[RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 42. Tulumaksu kinnipidamisel tehtavad mahaarvamised

(1) Residendist füüsilisele isikule tehtud § 41 punktides 1, 3, 6, 7 ja 12 nimetatud väljamaksetest arvatakse maksumaksja ühekordse kirjaliku avalduse alusel enne kinnipeetava tulumaksu arvutamist maha igas kalendrikuus 1/12 §-s 23 sätestatud maksuvabast tulust.

(2) Kui väljamakse saaja saab maksustatavat tulu mitmelt tulumaksu kinnipidajalt, võib lõikes 1 lubatud mahaarvamise teha ainult üks, maksumaksja poolt valitud tulumaksu kinnipidaja.

(3) Kui maksumaksjale ei tehtud tulumaksuga maksustatavaid väljamakseid igal kuul või kui väljamakse oli mõnel kuul väiksem 1/12-st §-s 23 sätestatud maksuvabast tulust, on samal tulumaksu kinnipidajal õigus kanda lõikes 1 lubatud maksuvaba tulu mahaarvamise kasutamata osa nende kuude eest edasi sama kalendriaasta järgmistele kuudele.

(4) Residendist füüsilisele isikule tehtud §-s 41 nimetatud väljamaksetest võib enne kinnipeetava tulumaksu arvutamist maha arvata väljamakselt kinnipeetud §-s 24 toodud tingimustele vastava elatise, kui sellelt on tulumaks kinni peetud § 41 punkti 6 kohaselt.

(5) Residendist füüsilisele isikule tehtud §-s 41 nimetatud väljamaksetest arvatakse enne kinnipeetava tulumaksu arvutamist maha väljamakselt töötuskindlustuse seaduse § 42 lõike 1 punkti 1 kohaselt kinnipeetud töötuskindlustusmaks.

(6) Residendist füüsilisele isikule tehtud §-s 41 nimetatud väljamaksetest arvatakse enne kinnipeetava tulumaksu arvutamist maha väljamakselt kogumispensionide seaduse § 10 lõike 1 punktide 1 ja 2 kohaselt kinnipeetud kohustusliku kogumispensioni makse.

[RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 43. Kinnipeetava tulumaksu määrad

(1) Paragrahvis 41 nimetatud väljamaksetelt peetakse tulumaksu kinni järgmiste määrade järgi:

- 1) punktides 1-7 ning 11 nimetatud väljamaksetelt - 26%;
- 2) punktides 8-10 nimetatud väljamaksetelt - 15%;
- 3) punktis 12 nimetatud väljamaksetelt - 10%.

(2) Kui Riigikogu poolt ratifitseeritud välislepingus on mitteresidendile tehtavalt väljamaksetelt tulumaksu kinnipidamisel ette nähtud lõikes 1 toodud määradest väiksemad määrad ning andmed väljamakse saaja residentsuse kohta on kantud maksukorralduse seaduses sätestatud maksukohustuslaste registrisse, kohaldatakse tulumaksu kinnipidamisel välislepingus ettenähtud määrasid. Nimetatud määrasid kohaldatakse tulumaksu kinnipidamisel ka juhul, kui tulumaksu kinnipidaja esitab oma elu-, asu- või tegevuskohajärgsele Maksuameti kohalikule asutusele koos § 40 lõikes 5 nimetatud maksudeklaratsiooniga väljamakse saaja residentsust tõendava dokumendi.

(3) Nõuded välisriikide residentsust tõendavatele dokumentidele kehtestab rahandusminister.

(4) Lõikes 1 toodud või lõikes 2 nimetatud välislepingutes sätestatud määrade järgi kinnipeetud tulumaks on mitteresidendist väljamakse saajale Eesti tuluallikast saadud tulu maksustamisel lõplikuks tulumaksuks §-s 41 loetletud väljamaksetena saadud tulude osas. See säte ei kehti mitteresidendi suhtes, kes sai tulu läbi Eestis asuva püsiva tegevuskoha (§ 7).

[RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

9. peatükk

TULUDE DEKLAREERIMINE JA TULUMAKSU TASUMINE

§ 44. Tuludeklaratsioonid

(1) Residendist füüsiline isik on kohustatud esitama elukohajärgsele Maksuameti kohalikule asutusele tuludeklaratsiooni maksustamisperioodi tulude kohta hiljemalt maksustamisperioodile järgneva aasta 31. märtsiks.

(1¹) Maksuamet täidab tema käsutuses olevate andmete alusel tuludeklaratsiooni residendist füüsilise isiku maksustamisperioodi tulu ja sellest § 23, § 26 lõike 3, § 28 lõike 3 ja § 28¹ alusel tehtavate mahaarvamiste

kohta ning teeb selliselt eeltäidetud tuludeklaratsiooni maksumaksjale kättesaadavaks Maksuameti e-teenuse vahendusel, samuti Maksuameti kohalikus asutuses alates maksustamisperioodile järgneva aasta 1. märtsist. Maksumaksja on eeltäidetud tuludeklaratsiooni kasutamisel kohustatud kontrollima selles toodud andmete õigsust ning nende ebaõigsuse või puudulikkuse korral esitama parandatud ja täiendatud tuludeklaratsiooni.

(2) Residentidest maksumaksjad, kes on olnud omavahel abielus kogu maksustamisperioodi, võivad esitada ühise tuludeklaratsiooni. Ühise tuludeklaratsiooni võib esitada ka juhul, kui abielu on sõlmitud maksustamisperioodi kestel või üks abikaasadest on surnud maksustamisperioodi kestel.

(3) Paragrahvi 36 lõikes 6 sätestatud juhul on füüsiline isik kohustatud esitama tuludeklaratsiooni ühe kuu jooksul, alates pankroti väljakuulutamisest.

(4) Mitteresident on kohustatud esitama kalendriaasta jooksul § 29 lõigete 4 ja 5 kohaselt maksustamisele kuuluva kasu kohta Maksuametile tuludeklaratsiooni hiljemalt järgmise aasta 31. märtsiks. Mitteresidendi poolt kinnisasja, ehitise või korteri kui vallasasja võõrandamisel tuleb tuludeklaratsioon esitada kuu aja jooksul pärast tehingu toimumist. Tuludeklaratsioon esitatakse võõrandatud vara või § 29 lõikes 5 nimetatud väljamakse teinud isiku asukohajärgsele Maksuameti kohalikule asutusele.

(5) Mitteresident, kes sai Eestis maksustamisele kuuluvat ettevõtlustulu (§ 29 lõige 3), on kohustatud esitama tuludeklaratsiooni maksustamisperioodi ettevõtlustulude kohta. Tuludeklaratsioon esitatakse ettevõtluse toimumise koha asukohajärgsele Maksuameti kohalikule asutusele maksustamisperioodile järgneva kuue kuu jooksul. Ettevõtluse lõpetamise korral enne maksustamisperioodi lõppu tuleb tuludeklaratsioon esitada kahe kuu jooksul, arvates tegevuse lõpetamisest.

(5¹) Mitteresident, kes sai § 29 lõigete 1, 6, 7, 9 või 10 alusel maksustatavat tulu, millelt ei ole § 41 alusel tulumaks kinni peetud, on kohustatud Maksuametile esitama tuludeklaratsiooni maksustamisperioodi nimetatud tulude kohta hiljemalt maksustamisperioodile järgneva aasta 31. märtsiks.

(6) Tuludeklaratsiooni ei pea esitama:

1) residendist füüsiline isik (välja arvatud füüsilisest isikust ettevõtja ja § 22 lõikes 6 nimetatud maksumaksja), kellel puudus maksustamisperioodil maksustatav tulu või kelle tulu ei ületanud §-s 23 sätestatud maksuvaba tulu määra;

2) paragrahvi 43 lõikes 4 nimetatud isik;

3) residendist füüsiline isik (välja arvatud füüsilisest isikust ettevõtja ja § 22 lõikes 6 nimetatud maksumaksja), kelle ainsaks maksustatavaks tuluks maksustamisperioodil oli § 13 lõigetes 1 ja 2 nimetatud tulu ja § 20 lõikes 1 nimetatud hüvitis, kui nendelt on kinni peetud tulumaks § 41 kohaselt.

(7) Tuludeklaratsioonide ning nende lisade vormid ja täitmise kord kehtestatakse rahandusministri määrusega. [RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 45. Välismaal tasutud tulumaksu arvestamine

(1) Kui residendist maksumaksja on saanud maksustamisperioodil tulu välismaalt, liidetakse kõik välisriikides saadud tulud isiku maksustatavale tulule ning tasumisele kuuluvast tulumaksust arvatakse maha nimetatud tuludelt välismaal tasutud või kinnipeetud tulumaks vastavalt lõigetes 2-6 toodud tingimustele. Eestis ning igas välisriigis saadud tulu kohta arvutatakse tulumaks eraldi.

(2) Kui välisriigis saadud tulult käesoleva seaduse järgi arvutatud tulumaks on suurem välisriigis tasutud tulumaksust, on maksumaksja kohustatud Eestis tulumaksuna tasuma välisriigi tulumaksu ja Eesti tulumaksu vahe.

(3) Kui välisriigis saadud tulult arvutatud tulumaks on väiksem välisriigis tasutud tulumaksust, samuti juhul, kui maksumaksja tuludeklaratsiooni järgi kõikidest allikatest saadud tulult arvutatud tulumaks on väiksem välisriigis tasutud tulumaksust, siis välisriigis enamastud tulumaksu Eestis ei hüvitata.

(4) Kui residendist füüsiline isik on saanud § 18 lõike 4 või § 22 järgi maksustamisele kuuluvat tulu, on tal õigus arvata oma tasumisele kuuluvast tulumaksust maha proportsionaalne osa välisriigi juriidilise isiku, isikute ühenduse või varakogumi poolt välismaal tasutud või kinnipeetud tulumaksust, mis vastab residendi tuluna maksustatavale kasumiosale.

(5) Välisriigis tasutud või kinnipeetud tulumaksu on lubatud Eestis tasumisele kuuluvast tulumaksust maha arvata ainult juhul, kui maksumaksja esitab välisriigi maksuhalduri või maksu kinnipidaja õiendi tulumaksu või muu tulumaksuga samaväärse maksu tasumise kohta.

(6) Kui välisriigis on tulumaksu tasutud või kinni peetud rohkem, kui vastava riigi seadus või välisleping ette näeb, võib Eestis tasumisele kuuluvast tulumaksust maha arvata ainult selle osa välisriigi tulumaksust, mille tasumine oli kohustuslik.

§ 46. Tulumaksu tasumine ja tagastamine

(1) Maksuameti kohalik asutus arvutab juurdemaksmisele kuuluva maksusumma (juurdemakse) ning saadab maksumaksjale sellekohase kirjaliku maksuteate. Abikaasad, kes esitasid ühise tuludeklaratsiooni, vastutavad

juurdemaksmisele kuuluva tulumaksu tasumise eest solidaarselt ning nendele väljastatakse ühine maksuteade. Mitteresidendile maksuteadet ei väljastata.

(2) Maksustamisperioodi tulumaksu kogusummas arvatakse maha tulumaks, mis on maksustamisperioodi jooksul kas kinni peetud või makstud §-de 41 ja 47 alusel. Samuti arvatakse maha välisriigis kinni peetud või makstud tulumaks §-s 45 lubatud ulatuses. Tasumisele või tagastamisele kuuluv tulumaks arvutatakse täiskroonides.

(3) Maksumaksja on kohustatud tasuma maksuteates näidatud juurdemakse Maksuameti pangakontole hiljemalt maksustamisperioodile järgneva kalendriaasta 1. juuliks, välja arvatud lõigetes 4 ja 5 toodud juhtudel.

(4) Residentist füüsiline isik, kes deklareeris ettevõtlustulu või kasu vara võõrandamisest, on kohustatud tasuma maksuteates näidatud juurdemakse Maksuameti pangakontole hiljemalt maksustamisperioodile järgneva kalendriaasta 1. oktoobriks.

(5) Mitteresident, kes sai kasu vara võõrandamisest, maksustatavat ettevõtlustulu või § 44 lõikes 5¹ nimetatud tulu, tasub juurdemaksmisele kuuluva maksumaksa vastavalt § 44 lõigetes 4, 5 või 5¹ sätestatud tuludeklaratsiooni esitamise tähtpäevaks Maksuameti pangakontole.

(6) Füüsilise isiku poolt enamakstud maksumaksa tagastab Maksuamet maksudeklaratsioonil näidatud maksumaksja või tema abikaasa pangakontole või maksumaksja kirjaliku avalduse alusel kolmanda isiku pangakontole, välja arvatud maksukorralduse seaduses ettenähtud juhtudel. Enammakstud maksumaksa tuleb tagastada hiljemalt lõikes 3 sätestatud tähtpäevaks, lõikes 4 nimetatud maksumaksja puhul aga lõikes 4 nimetatud tähtpäevaks.

[RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 47. Avansilised maksed

(1) Füüsiline isik, kes sai eelmisel maksustamisperioodil ettevõtlustulu, on kohustatud tasuma maksustamisperioodi kestel tulumaksu avansilisi makseid. Avansilise makse suuruseks on 1/4 isiku poolt eelmisel maksustamisperioodil ettevõtlustulult arvestatud tulumaksu summast.

(2) Avansilised maksed tuleb tasuda võrdsete summadena, alates tuludeklaratsiooni esitamise tähtpäevale järgnevast kvartalist iga kvartali kolmanda kuu 15. kuupäevaks Maksuameti pangakontole. Avansilisi makseid ei pea maksma, kui ühe kvartali makse suurus ei ületa 1000 krooni.

(3) Esimese maksustamisperioodi kestel ei ole ettevõtlusest tulu saav maksumaksja kohustatud tulumaksu avansilisi makseid maksma.

(4) Füüsilisest isikust ettevõtja, kes on maksustamisperioodi kestel kustutatud äriregistrist või kes on teatanud Maksuameti kohalikule asutusele oma ettevõtluse lõpetamisest, ei ole kohustatud pärast toimingut tulumaksu avansilisi makseid maksma.

(5) Maksuametil on õigus vähendada avansilisi makseid või vabastada maksumaksja avansiliste maksete tasumisest, kui maksumaksja prognoositav ettevõtlustulu on maksustamisperioodil oluliselt väiksem eelmise maksustamisperioodi tulust ning kui maksumaksja esitab selle kohta põhjendatud taotluse.

10. peatükk TULUMAKSU MAKSMISE ERIJUHUD

§ 48. Tulumaks erisoodustustelt

(1) Tööandja maksab tulumaksu töötajale tehtud erisoodustuselt.

(2) Tööandjaks lõike 1 tähenduses on residentist juriidiline või füüsiline isik, samuti riigi- või kohaliku omavalitsusüksuse asutus ning mitteresident, kellel on Eestis püsiv tegevuskoht (§ 7) või kellel on Eestis töötajad.

(3) Töötajaks lõike 1 tähenduses on töölepingu alusel töötav isik, avalik teenistuja (§ 13 lõige 1), juhtimis- või kontrollorgani liige (§ 9), samuti füüsiline isik, kes müüb tööandjale kaupu pikema aja jooksul kui kuus kuud. Töötajaks lõike 1 tähenduses loetakse ka töövõtu-, käsundus- või muu võlaõigusliku lepingu alusel töötavat või teenust osutavat füüsilist isikut.

(4) Erisoodustus on igasugune kaup, teenus, loonustasu või rahaliselt hinnatav soodustus, mida antakse lõikes 3 nimetatud isikule seoses töö- või teenistussuhtega, juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikmeks olekuga või pikaajalise lepingulise suhtega. Erisoodustus on muu hulgas:

- 1) eluasemekulude täielik või osaline katmine;
- 2) sõiduki või muu tööandja vara tasuta või soodushinnaga kasutada andmine töö-, ameti- või teenistusesannete või tööandja ettevõtlusega mitteseotud tegevuseks;
- 3) kindlustusmaksete tasumine, kui selline kohustus ei ole ette nähtud seadusega;
- 4) teenistus-, töö- või ametilähetustega seotud kulude hüvitamine või päevaraha maksmine Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud piirmäärasid ületavas osas (§ 13 lõike 3 punkt 1, § 31 lõike 1 punkt 7);
- 5) isiklikus omandis oleva või liisingulepingu alusel kasutatava sõiduauto kasutamise eest hüvitiste maksmine Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud piirmäärasid ületavas osas (§ 13 lõike 3 punkt 2, § 31 lõike 1 punkt 8);
- 6) laenu andmine rahandusministri poolt kehtestatud alammäärast madalama intressiga;
- 7) asja, väärtpaberi, varalise õiguse või teenuse tasuta üleandmine, müük või vahetus turuhinnast madalama hinnaga;
- 8) asja, väärtpaberi, varalise õiguse või teenuse ostmine turuhinnast kõrgema hinnaga;
- 9) loobumine rahalise nõude sissenõudmisest, välja arvatud, kui prognoositavad mõistlikud kulud seoses rahalise nõude sissenõudmisega ületavad nõude suurus;
- 10) täiskasvanute koolituse seaduse (RT I 1993, 74, 1054; 1998, 71, 1200; 1999, 10, 150; 60, 617; 2002, 90, 521) § 3 tähenduses taseme- ja vabaharidusliku koolituse kulude katmine, välja arvatud julgeolekuasutuse ametniku tasemekoolituse kulude katmine.

(5) Erisoodustuste hulka ei kuulu rahalised väljamaksed, mida tavaliselt loetakse palgaks, lisatasuks, juurdemakseks, juhtimis- või kontrollorgani liikme tasuks või tasuks müüdüd kauba või osutatud teenuse eest. Samuti ei kuulu erisoodustuste hulka sellised füüsilistele isikutele tehtud väljamaksed, millelt on kinni peetud tulumaks § 41 alusel või mis ei kuulu tulumaksuga maksustamisele §-de 13-21 või 30-31 kohaselt.

(6) Erisoodustuseks loetakse ka need lõikes 4 nimetatud soodustused, mida tööandja annab lõikes 3 nimetatud isiku abikaasale, vanemale või lapsele.

(7) Erisoodustuse hinna määramisel lähtutakse üldjuhul erisoodustusena antud kauba või teenuse turuhinnast. Erisoodustuse hinna määramise kord kehtestatakse rahandusministri määrusega.

(8) Tööandja sõiduauto töö-, ameti- või teenistusesannete või tööandja ettevõtlusega mitteseotud tegevuseks tasuta või soodushinnaga kasutada andmise erisoodustuse hinna ülempiir on 2000 krooni kuus iga nimetatud tegevuseks kasutatud sõiduauto kohta. Selle erisoodustuse hind määratakse vastavalt sõiduauto erisoodustusena kasutamisele rahandusministri kehtestatud korras peetava arvestuse alusel. Arvestuse puudumise korral võetakse maksustamisel aluseks hinna ülempiir.
[RT I 2003, 18, 105- jõust. 01.03.2003]

§ 49. Tulumaks kingitustelt, annetustelt ja vastuvõtukuludelt

(1) Residendist juriidiline isik, välja arvatud § 11 lõikes 1 nimetatud nimekirja kantud isik ja § 11 lõikes 2 nimetatud isik, maksab tulumaksu kõigilt tehtud kingitustelt ja annetustelt, millelt tulumaks ei ole § 41 alusel kinni peetud või § 48 alusel makstud, arvestades lõigetes 2 ja 4 toodud erisusi. Paragrahvi 11 lõikes 1 nimetatud nimekirja kantud isiku ja § 11 lõikes 2 nimetatud isiku tehtud kingituste ja annetuste maksustamine toimub lõikes 6 sätestatud korras.

(2) Tulumaksuga ei maksustata § 11 lõikes 1 nimetatud nimekirja kantud või § 11 lõikes 2 nimetatud isikule, haiglat pidavale isikule, samuti riigi või kohaliku omavalitsuse teadus-, kultuuri-, haridus-, spordi-, korraldus- või sotsiaalhoolekandeametusele või kaitseala valitsejale kalendriaasta jooksul tehtud kingitusi ja annetusi kogusummas, mis ei ületa üht alljärgnevatest piirmääradest:

- 1) 3% maksumaksja poolt samal kalendriaastal vastavalt sotsiaalmaksuseaduse § 2 lõike 1 punktidele 1-4 ja 6 tehtud sotsiaalmaksuga (edaspidi *isikustatud sotsiaalmaks*) maksustatud väljamaksete summast;
- 2) 10% kalendriaasta 1. jaanuariks lõppenud maksumaksja viimase majandusaasta kasumist, mis on arvestatud vastavalt raamatupidamist reguleerivatele õigusaktidele.

(3) Kalendriaastal tehtud lõikes 2 nimetatud kingitusi ja annetusi arvestab maksumaksja summeeritult. Nende kingituste ja annetuste maksuvaba aastasumma määramisel lähtub maksumaksja oma valikul vaid ühest samas lõikes nimetatud piirmäärast.

(4) Tulumaksuga ei maksustata § 11 lõikes 1 nimetatud nimekirja kantud isiku ja § 11 lõikes 2 nimetatud isiku väljamakseid seoses külaliste või äripartnerite toitlustamise, majutamise, transpordi või kultuurilise teenindamisega. Muu residendist juriidilise isiku puhul ei maksustata neid väljamakseid kuni 500 krooni ulatuses kalendrikuus. Lisaks sellele võib viimati nimetatud juriidiline isik, kes teeb isikustatud sotsiaalmaksuga maksustatud väljamakseid, teha kalendrikuus tulumaksuvabalt seoses külaliste või äripartnerite toitlustamise, majutamise, transpordi või kultuurilise teenindamisega väljamakseid ning ametiühingute registrisse kantud isikutele kingitusi ja annetusi üldsummas kuni 2% ulatuses tema poolt samal kalendrikuul tehtud isikustatud sotsiaalmaksuga maksustatud väljamaksete summast.

(5) Kui residendist juriidiline isik kalendriaasta mõnel kuul ei tee lõikes 4 loetletud väljamakseid, kingitusi ega annetusi või teeb neid samas lõikes sätestatud maksuvabast piirmäärast vähem, on tal sellel ja järgmistel kuudel kuni kalendriaasta lõpuni õigus teha nende väljamaksete, kingituste ja annetuste summeeritud ümberarvestus.

(6) Paragrahvi 11 lõikes 1 nimetatud nimekirja kantud isik, samuti § 11 lõikes 2 nimetatud isik maksab tulumaksu kõikidelt tehtud kingitustelt ja annetustelt, millelt tulumaks ei ole § 41 alusel kinni peetud või § 48 alusel makstud, välja arvatud järgmised põhikirjalistel eesmärkidel tehtud kingitused ja annetused:

- 1) paragrahvi 11 lõikes 1 nimetatud nimekirja kantud või § 11 lõikes 2 nimetatud isikule, samuti haiglat pidavale isikule tehtud kingitused ja annetused;
- 2) riigi või kohaliku omavalitsuse teadus-, kultuuri-, haridus-, spordi-, korraldus- või sotsiaalhoolekandetasutusele või kaitseala valitsejale tehtud kingitused ja annetused;
- 3) füüsilistele isikutele toimetulekuks osutatud materiaalne abi;
- 4) noortelaagris või noorte tervistava puhkuse ja vaba aja veetmise projektis osalejale kingitud meened kuni 500 krooni ulatuses laagris või projektis osaleja kohta;
- 5) spordivõistlusel osalejale võistlusel kingitud meened kuni 500 krooni ulatuses võistlusel osaleja kohta.

(7) Tulumaksuga ei maksustata ametiühingute registrisse kantud isiku poolt tehtud kulutusi seoses noortelaagrite korraldamisega ning noorte tervistava puhkuse ja vaba aja veetmise projektidega.

§ 50. Tulumaks dividendidelt ning muudelt kasumieraldistelt

(1) Residendist äriühing (sealhulgas täis- ja usaldusühing) maksab tulumaksu dividendide või muude kasumieraldistena jaotatud kasumilt nende väljamaksmisel rahalises või mitterahalises vormis. Tulumaksuga ei maksustata fondiemissiooni korras jaotatud kasumit.

(2) Aktsia- või osakapitali või sissemaksete vähendamisel, aktsiate või osade tagasiostmisel või juriidilise isiku likvideerimisel tehtavate väljamaksete maksustamine toimub vastavalt § 15 lõigetele 2 ja 3 ning § 29 lõikele 5.

(3) [kehtetu]

(4) Kui residendist juriidilise isiku ja temaga seotud mitteresidendi või füüsilise isiku vahel tehtud tehingu väärtus on erinev omavahel mitteseotud isikute vahel tehtavate sarnaste tehingute väärtusest, võib maksuhaldur tulumaksu määramisel kasutada tehingute väärtusi, mida rakendavad sarnastes tingimustes mitteseotud iseseisvad isikud.

(5) Lõikes 4 toodud juhul maksustatakse tulumaksuga kas tulu, mille maksumaksja oleks saanud, või kulu, mis oleks maksumaksjal jäänud kandmata, kui seotud isikuga tehtud tehingu väärtus oleks olnud selline, mida rakendavad sarnastes tingimustes mitteseotud iseseisvad isikud.

(6) Lõikes 4 nimetatud tehingute väärtuse määramise meetodid kehtestatakse rahandusministri määrusega. [RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 51. Tulumaks ettevõtlusega mitteseotud kuludelt

(1) Residendist äriühing maksab tulumaksu ettevõtlusega mitteseotud kuludelt, välja arvatud, kui nendelt kuludelt on tasutud tulumaks vastavalt käesoleva seaduse §-dele 48-50.

(2) Ettevõtlusega mitteseotud kulu lõike 1 tähenduses on:

- 1) paragrahvi 34 punktides 3-6 nimetatud kulud või väljamaksed;
- 2) mittetulundusühingutele tasutud sisseastumis- ja liikmemaksud, kui nendes ühingutes osalemine ei ole otseselt seotud maksumaksja ettevõtlusega;
- 3) väljamaksed, mille kohta maksumaksjal puudub raamatupidamist reguleerivates õigusaktides ettenähtud nõuetele vastav algdokument;
- 4) kulud või väljamaksed maksumaksja ettevõtlusega mitteseotud teenuste ostmiseks;
- 5) kulud või väljamaksed ettevõtlusega mitteseotud kohustuste täitmiseks.

(3) Residendist mittetulundusühing, sihtasutus ja juriidilisest isikust usuline ühendus maksab tulumaksu lõike 2 punktides 1 ja 3 ning §-s 52 nimetatud kuludelt ja väljamaksetelt, samuti isiku põhikirjalise tegevusega (sealhulgas põhikirjas lubatud ettevõtlusega) mitteseotud teenuste ja vara ostmiseks tehtud kuludelt.

(4) Residendist juriidiline isik maksab tulumaksu kalendrikuu jooksul temaga seotud füüsilistele isikutele (§ 8) väljamakstud laenude, avansside ja ettemaksete kogusummal, mis ületab 50% maksumaksja poolt eelneval kalendrikuul tehtud vastavalt sotsiaalmaksuseadusele sotsiaalmaksuga maksustatud väljamaksete summast. Eelmises lauses nimetatud laenude, avansside ja ettemaksete kogusummas arvatakse maha residendist juriidilise isikuga seotud füüsiliste isikute poolt samal kalendrikuul tagastatud laenud, avansid ja ettemaksed, samal kalendrikuul eespool nimetatud avansside või ettemaksete arvel soetatud kaupade ja teenuste maksumus ning eespool nimetatud avansside või ettemaksete arvel väljamakstud töö- või teenustasude summad.

(5) Ettevõtlusega mitteseotud kuludeks ei loeta § 13 lõike 3 punktides 6-10 nimetatud kulusid. [RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 52. Tulumaks muudelt ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt

(1) Residentist äriühing, välja arvatud krediidasutus, maksab tulumaksu ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt, välja arvatud juhul, kui nendelt väljamaksetelt on kinni peetud tulumaks § 41 alusel või tasutud tulumaks vastavalt §-dele 48-51.

(2) Ettevõtlusega mitteseotud väljamakse lõike 1 tähenduses on:

- 1) ettevõtlusega mitteseotud vara soetamine;
- 2) madala maksumääraga territooriumil asuva juriidilise isiku (§ 10) poolt emiteeritud väärtpaberite soetamine, välja arvatud juhul, kui nimetatud väärtpaberid vastavad investeerimisfondide seaduse § 102 lõike 1 punktides 1-3 toodud tingimustele;
- 3) osaluse omandamine madala maksumääraga territooriumil asuvas juriidilises isikus;
- 4) viivise või leppetrahvi tasumine, kohtu- või vahekohtuväliselt kahju hüvitamine madala maksumääraga territooriumil asuvale juriidilisele isikule;
- 5) laenu andmine või ettemakse sooritamine madala maksumääraga territooriumil asuvale juriidilisele isikule või muul viisil nõudeõiguse omandamine madala maksumääraga territooriumil asuva juriidilise isiku vastu.

(3) Residentist krediidasutus maksab tulumaksu järgmistelt väljamaksetelt ja kahjudelt, välja arvatud juhul, kui nendelt väljamaksetelt on kinni peetud tulumaks § 41 alusel või tasutud tulumaks vastavalt §-dele 48-51:

- 1) lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud väljamaksetelt;
- 2) lõike 2 punktis 4 nimetatud väljamaksetelt, välja arvatud juhul, kui väljamakse on tehtud krediidi- või finantseerimisasutusele, mis vastab oma asukohariigi seadustes Eesti krediidi- või finantseerimisasutusele samaväärse asutuse kohta esitatud nõuetele;
- 3) kahjult, mida krediidasutus saab madala maksumääraga territooriumil asuva juriidilise isiku vastu omandatud nõudeõiguse (sealhulgas antud laenu ja tehtud ettemakse) võõrandamisest või sissenõudmisest loobumisest.

§ 53. Mitteresidentist juriidilise isiku Eestis asuva püsiva tegevuskoha maksustamine

(1) Mitteresidentist juriidiline isik, kellel on Eestis registreeritud püsiv tegevuskoht (§ 7), maksab tulumaksu vastavalt §-dele 48-52, arvestades käesolevas paragrahvis toodud erisusi.

(2) Paragrahvi 48 alusel maksustatakse tulumaksuga kõik erisoodustused, mida mitteresident teeb püsiva tegevuskoha kaudu või püsiva tegevuskoha arvel oma töötajale või juhtimis- või kontrollorgani liikmele, sõltumata sellest, kas erisoodustuse saaja on resident või mitteresident.

(3) Paragrahvi 49 alusel maksustatakse tulumaksuga kingitused ja annetused ning vastuvõtukulud, mida mitteresident teeb püsiva tegevuskoha kaudu või püsiva tegevuskoha arvel, sõltumata sellest, kas kingituse või annetuse saajaks, külaliseks või äripartneriks on resident või mitteresident. Külaliseks ja äripartneriks loetakse ka mitteresidendi peakontori või muu väljaspool Eestit asuva struktuuriüksuse esindajaid.

(4) Paragrahvi 50 alusel maksustatakse tulumaksuga:

- 1) püsivast tegevuskohast väljaviidava vara maksumust osas, mis ületab enne käesoleva seaduse jõustumist Eestis asunud püsiva tegevuskoha vara maksumuse ning pärast käesoleva seaduse jõustumist Eestisse püsiva tegevuskoha jaoks toodud vara maksumuse summat, kui selle vara eest eiantavastu muud vara või ei osutata teenust;
- 2) püsiva tegevuskoha kaudu või püsiva tegevuskoha arvel mitteresidendi peakontorile või muudele mitteresidendi struktuuriüksustele tehtavad väljamaksed nende väljamaksete eest kaupa või teenust vastu saamata;
- 3) püsiva tegevuskoha kaudu või püsiva tegevuskoha arvel kolmandale isikule tehtavad väljamaksed nende väljamaksete eest kaupa või teenust vastu saamata.

(5) Paragrahvide 51 ja 52 alusel maksustatakse tulumaksuga kõik püsiva tegevuskoha kaudu või püsiva tegevuskoha tulu arvel tehtud ettevõtlusega mitteseotud kulud või muud väljamaksed. Mitteresidentist krediidasutuse Eesti äriregistrisse kantud filiaali kaudu tehtud ettevõtlusega mitteseotud väljamaksed maksustatakse § 51 ja § 52 lõike 3 alusel. [14.06.2000]

§ 54. Tulumaksu deklareerimine ja tasumine

(1) Paragrahvi 48 alusel maksustamisele kuuluvaid erisoodustusi tegev isik või asutus on kohustatud esitama maksustamisperioodile järgneva kalendrikuu 10. kuupäevaks oma asukohajärgsele Maksuameti kohalikule asutusele maksudeklaratsiooni kalendrikuu jooksul tehtud erisoodustuste kohta.

(2) Kõik residentist juriidilised isikud ning § 53 nimetatud mitteresidentist juriidilised isikud on kohustatud esitama maksustamisperioodile järgneva kalendrikuu 10. kuupäevaks oma asukohajärgsele Maksuameti kohalikule asutusele maksudeklaratsiooni §-des 49-53 sätestatud tulumaksu kohta eelmisel kalendrikuul, sõltumata sellest, kas isikul oli nimetatud perioodil tulumaksu maksmise kohustus või mitte.

(3) Lõigetes 1 ja 2 nimetatud maksudeklaratsiooni ja selle lisade vorm ning täitmise kord kehtestatakse rahandusministri määrusega.

(4) Maksumaksja on kohustatud kandma §-de 48-53 alusel maksmisele kuuluva tulumaksu Maksuameti pangakontole hiljemalt maksustamisperioodile järgneva kalendrikuu 10. kuupäevaks.

(5) Kui residendist äriühing on saanud dividende mitteresidendist äriühingult, võib dividendide saaja § 50 lõike 1 alusel tasumisele kuuluvast tulumaksust maha arvata välismaal dividendidelt kinnipeetud tulumaksu. Kui dividende saanud residendist äriühingule kuulus dividendide väljamaksmise ajal vähemalt 20% dividende maksnud mitteresidendist äriühingu aktsiastest, osadest või häälttest, võib dividendide saaja § 50 lõike 1 alusel tasumisele kuuluvast tulumaksust maha arvata lisaks dividendidelt kinnipeetud tulumaksule ka dividendide aluseks olevalt kasumiosalt välismaal tasutud tulumaksu. Käesoleva lõike alusel § 50 lõike 1 alusel tasumisele kuuluvast tulumaksust maha arvatava tulumaksu summa ei tohi ületada 26/74 mitteresidendi poolt makstud dividendide summast. Maha võib arvata ainult selle osa välisriigi tulumaksust, mille tasumine oli vastava riigi seaduse või välislepingu alusel kohustuslik. Igas riigis tasutud tulumaksu kohta peetakse eraldi arvestust.

(5¹) Kui residendist äriühing või mitteresidendi Eestis registreeritud püsiv tegevuskoht on saanud dividende residendist äriühingult ning dividendide saajale kuulus dividendide maksmise ajal vähemalt 20% dividendide maksja aktsiastest, osadest või häälttest, võib dividendide saaja § 50 lõike 1 või § 53 lõike 4 alusel tasumisele kuuluvast tulumaksust maha arvata summa, mis võrdub 26/74-ga residendist äriühingult saadud dividendidest.

(6) Kui maksumaksja kasutab § 49 lõigetes 3 ja 5 nimetatud summeeritud arvestust või kui langevad ära § 51 lõike 2 punktides 3-4, § 51 lõigetes 3 ja 4 ning § 52 lõigetes 2 ja 3 maksustamise aluseks olevad asjaolud, on maksumaksjal õigus teha tulumaksu ümberarvutus ning nõuda enammakstud tulumaksu tagastamist. Vastavad ümberarvutused tehakse lõikes 2 nimetatud deklaratsioonis. Enammakstud tulumaksu tagastamine toimub maksukorralduse seaduses sätestatud korras.

[RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

11. peatükk

INFORMATSIOONIKOHUSTUS

§ 55. Majandusaasta aruande esitamine

(1) Residendist äriühing, mittetulundusühing, sihtasutus, § 11 lõikes 2 nimetatud juriidiline isik ning avalik-õiguslik juriidiline isik on kohustatud kuue kuu jooksul, arvates majandusaasta lõpust, esitama oma asukohajärgsele Maksuameti kohalikule asutusele majandusaasta aruande allkirjastatud eksemplari.

(2) Mitteresident, kellel on Eestis püsiv tegevuskoht (§ 7), on kohustatud kuue kuu jooksul, arvates majandusaasta lõpust, esitama püsiva tegevuskoha asukohajärgsele Maksuameti kohalikule asutusele püsiva tegevuskoha majandusaasta aruande allkirjastatud eksemplari.

§ 56. Aktsionäridele ja osanikele tehtud väljamaksetest teatamine

(1) Residendist äriühing on kohustatud aktsiakapitali, osakapitali või sissemaksete vähendamisel või aktsiate või osade tagasiostmisel tehtud väljamaksetest või likvideerimisjaotiste väljamaksmisest teatama oma asukohajärgsele Maksuameti kohalikule asutusele.

(2) Teates tuleb näidata väljamakse saaja nimi, isiku- või registrikood, aadress, isikule tehtud väljamakse suurus ning isikule kuulunud aktsia, osa, sissemakse või osamaksu nimiväärtuse suurus enne ja pärast väljamakse tegemist.

(2¹) Residendist äriühing on kohustatud § 50 lõikes 1 nimetatud dividendide ja muude kasumieraldiste suuruse ning saajate kohta esitama deklaratsiooni oma asukohajärgsele Maksuameti kohalikule asutusele. Deklaratsiooni vorm ja täitmise kord kehtestatakse rahandusministri määrusega.

(3) Lõikes 2 sätestatud teade ja lõikes 2¹ sätestatud deklaratsioon tuleb esitada väljamakse või kasumieraldise tegemise kuule järgneva kalendrikuu 10. kuupäevaks.

[Paragrahvi 57 sõnastus kuni 31. 12. 2003]

§ 57. Registrikannetest teatamine

Kohtute kinnistusametid ja registriosakonnad, riikliku hooneregistri pidaja, tsiviilõhusõidukite riikliku registri pidaja ja liiklusregistri pidaja on kohustatud teatama Maksuametile ühe kuu jooksul, alates vastava registrikande tegemisest:

1) tehingutest, milles välismaa juriidiline isik või Eestis elamislubade mitteomav välisriigi kodanik või kodakondsuseta isik on võõrandanud kinnisasja, piiratud asjaõiguse või registrisse kantud vallasasja või loovutanud piiratud asjaõiguse järjekoha;

2) tehingutest, millega on koormatud kinnisasja või registrisse kantud vallasasja piiratud asjaõigusega välismaa juriidilise isiku või Eestis elamisluba mitteomava välisriigi kodaniku või kodakondsuseta isiku kasuks. [RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003][Paragrahvi 57 sõnastus alates 1. 01. 2004]

§ 57. Registrikannetest teatamine

Kohtute kinnistusametid ja registriosakonnad, tsiviilõhusõidukite riikliku registri pidaja, riikliku autoregistri pidaja ja riikliku traktoriregistri pidaja on kohustatud teatama Maksuametile ühe kuu jooksul, alates vastava registrikande tegemisest:

- 1) tehingutest, milles välismaa juriidiline isik või Eestis elamisluba mitteomav välisriigi kodanik või kodakondsuseta isik on võõrandanud kinnisasja, piiratud asjaõiguse või registrisse kantud vallasasja või loovutanud piiratud asjaõiguse järjekoha;
- 2) tehingutest, millega on koormatud kinnisasja või registrisse kantud vallasasja piiratud asjaõigusega välismaa juriidilise isiku või Eestis elamisluba mitteomava välisriigi kodaniku või kodakondsuseta isiku kasuks. [RT I 2002, 47, 297- jõust. 01.01.2004]

§ 57¹. Maksusoodustustega seonduv informatsioonikohustus

(1) Residendist krediidi- või finantseerimisasutus ja mitteresidendist krediidasutuse Eesti äriregistrisse kantud filiaal võib Maksuameti kohalikule asutusele esitada deklaratsiooni kalendriaastal füüsiliste isikute poolt tasutud selliste laenude intresside kohta, mille üheks eesmärgiks on eluaseme soetamine (sealhulgas ehitamine).

(2) Residendist krediidi- või finantseerimisasutus ja mitteresidendist krediidasutuse Eesti äriregistrisse kantud filiaal, samuti riigi või kohaliku omavalitsusüksuse haridusasutus, avalik-õiguslik ülikool ja koolitusluba omav erakool on kohustatud Maksuameti kohalikule asutusele esitama deklaratsiooni kalendriaastal füüsiliste isikute poolt tasutud §-s 26 nimetatud koolituskulude kohta.

(3) Paragrahvi 11 lõikes 1 nimetatud nimekirja kantud isik, erakond, avalik-õiguslik ülikool, haiglat pidav isik ning ametiühingute registrisse kantud isik on kohustatud Maksuameti kohalikule asutusele esitama deklaratsiooni kalendriaastal saadud kingituste ja annetuste ning nende kasutamise kohta. Ametiühingute registrisse kantud isik on lisaks eelnimetatule kohustatud esitama Maksuameti kohalikule asutusele ka deklaratsiooni kalendriaastal füüsiliste isikute poolt tasutud sisseastumis- ja liikmemaksude kohta.

(4) Kindlustusandja on kohustatud Maksuameti kohalikule asutusele esitama deklaratsiooni kogumispensionide seaduse § 152 tingimustele vastava täiendava kogumispensionini kindlustuslepingu alusel kalendriaastal füüsilistelt isikutelt saadud kindlustusmaksete osa kohta, mille eesmärgiks on kindlustussumma maksmine kindlustuspensionina.

(5) Kogumispensionide seaduses sätestatud korras loodud vabatahtliku pensionifondi valitseja on kohustatud Maksuameti kohalikule asutusele esitama deklaratsiooni kalendriaastal füüsiliste isikute poolt soetatud vabatahtliku pensionifondi osakute ja nende soetamiseks makstud summade, samuti pensionifondi vahetamise käigus tagasivõetud pensionifondi osakute kohta.

(6) Lõigetes 1–5 nimetatud deklaratsioonid esitatakse kalendriaastale järgneva aasta 1. veebruariks. Deklaratsioonide vormid ja esitamise kord kehtestatakse rahandusministri määрусega. [RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

12. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 58. 1999. aasta tulude maksustamine

(1) Kõikide maksumaksjate 1999. aasta tulud deklareeritakse ja maksustatakse ning tulumaks tasutakse ja tagastatakse vastavalt enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud tulumaksuseaduse (RT I 1993, 79, 1184; 1998, 9, 111; 28, 353 ja 354; 34, 485 ja 489; 40, 612; 51, 757; 61, 979; 103, 1699; 1999, 4, 51; 10, 150; 16, 270 ja 273; 27, 383 ja 393; 101, 902) sätetele.

(2) Residendist juriidilise isiku ning välismaa äriühingu filiaali puhul, kelle majandusaasta ei ole kalendriaasta, loetakse käesoleva seaduse jõustumise päevale eelnev majandusaasta osa iseseisvaks maksustamisperioodiks ning selle kohta esitatakse tuludeklaratsioon ning makstakse tulumaks vastavalt lõikes 1 sätestatule. Sealjuures rakendatakse enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud tulumaksuseaduse § 17 lõikes 4 ja § 20 lõikes 1 sätestatud protsendimäärasid proportsionaalselt maksustamisperioodi kuude arvuga.

(3) Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud seaduse alusel arvestatud tulumaks, mis laekub Maksuametile pärast käesoleva seaduse jõustumist, kantakse Maksuameti poolt riigi- ja kohalikesse eelarvetesse vastavalt enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud tulumaksuseaduse §-le 8.

(4) Füüsilisest isikust maksumaksja, kellel on põhivara, millelt on enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud tulumaksuseaduse § 17 alusel arvatud amortisatsiooni, võib põhivara korrigeeritud maksumuse maha arvata 2000. aasta ettevõtlustulust. Kui põhivara soetamismaksumuse eest ei ole täies ulatuses tasutud, siis ei või tulust

mahaarvatav summa ületada põhivara eest tasutud summat. Üksiku põhivara objekti korrigeeritud maksumuse arvutamine toimub vastavalt § 59 lõikele 1.

§ 59. Tulumaksu arvestamine põhivara võõrandamisel

(1) Füüsilisest isikust maksumaksja, kellel on põhivara, millelt on enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud tulumaksuseaduse § 17 alusel arvutatud amortisatsiooni, arvestab põhivara objekti võõrandamise korral kasu või kahju (§ 37) lähtuvalt vara korrigeeritud maksumusest. Korrigeeritud maksumuseks loetakse käesoleva seaduse jõustumise päevaks lõppenud viimase maksustamisperioodi kohta koostatud maksuamortisatsiooni tabelis toodud järgmisele maksustamisperioodile ülekantav põhivara väärtus. II amortisatsioonigrupi kuuluva põhivara puhul arvutatakse iga üksiku põhivara objekti korrigeeritud maksumus proportsionaalselt vastavalt iga objekti soetamismaksumuse ja kõikide II amortisatsioonigrupi põhivara objektide soetamismaksumuste kogusumma suhtele.

(2) Kui füüsilisest isikust maksumaksja on teinud maksustatavast tulust enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud tulumaksuseaduse § 18¹ lõikes 1 lubatud mahaarvamisi, siis sellise põhivara võõrandamise või isiklikku tarbimisse võtmise (§ 37 lõiked 4 ja 5) korral kahe aasta jooksul pärast põhivara soetamist, parendamist või täiendamist rakendatakse seaduse § 18¹ lõikes 4 sätestatud. Maksustatavast tulust tehtud mahaarvamiste summa lisatakse selle maksustamisperioodi ettevõtlustulule, millal põhivara võõrandati või isiklikku tarbimisse võeti.

(3) Kui maksumaksja on lisaks põhivara soetamismaksumusele arvanud maksustatavast tulust maha ka põhivara amortisatsiooni enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud tulumaksuseaduse § 17 alusel, siis kohaldatakse sellise põhivara võõrandamise või isiklikku tarbimisse võtmisel lisaks lõikes 2 sätestatule ka § 37 lõigetes 3, 4 või 5 sätestatud.

(4) Kui residendist juriidiline isik või § 6 lõikes 4 nimetatud mitteresident on teinud maksustatavast tulust enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud tulumaksuseaduse § 18¹ lõikes 1 lubatud mahaarvamisi, siis sellise põhivara võõrandamise korral kahe aasta jooksul pärast põhivara soetamist, parendamist või täiendamist on maksumaksja kohustatud tasuma tulumaksu 26% võõrandatud põhivara soetamise, parendamise või täiendamise kuludest, mis on varasemal maksustamisperioodil maksustatavast tulust maha arvatud. Kui maksumaksjal on enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud tulumaksuseaduse § 21 lõike 1¹ alusel edasikantavaid mahaarvamisi, siis ta võib käesoleva lõike alusel tulumaksuga maksustamisele kuuluvat summat vähendada edasikantavate mahaarvamiste võrra. Eelmises lauses nimetatud mahaarvamise võrra vähendatakse ka enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud tulumaksuseaduse § 21 lõike 1¹ alusel edasikantavate mahaarvamiste jääki.

(5) Lõikes 4 nimetatud tulumaks deklareeritakse § 54 lõikes 2 nimetatud deklaratsioonis sellel kalendrikuul, millal põhivara võõrandati. Tulumaks tuleb tasuda § 54 lõikes 4 nimetatud tähtpäevaks.

§ 60. Erisused dividendide maksustamisel

(1) Äriühing, kelle poolt enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud tulumaksuseaduse § 32 lõike 2 alusel tasutud tulumaks ei ole enne käesoleva seaduse jõustumist lõppenud viimase maksustamisperioodi kohta esitatud tuludeklaratsiooni alusel täies ulatuses maha arvatud sellesama seaduse alusel tasumisele kuuluvast tulumaksust, võib sel viisil tekkinud tulumaksu enamakse arvata maha § 50 lõike 1 alusel tasumisele kuuluvast tulumaksust. Kui tulumaksu enamakse on suurem kui maksustamisperioodil § 50 lõike 1 alusel tasumisele kuuluv tulumaks, siis võib maha arvamata osa enamaksest, mida on vähendatud lõike 3 kohaselt teisele residendist äriühingule ülekantud mahaarvamise õiguse võrra, edasi kanda järgmistele maksustamisperioodidele.

(2) Kui residendist äriühing maksab dividende aastatel 1994-1999 lõppenud majandusaastate puhaskasumist, võib see äriühing § 50 lõike 1 alusel tasumisele kuuluvast tulumaksust maha arvata väljamakstud dividendile vastavalt kasumiosalt aastate 1994-1999 eest makstud tulumaksu osa, kuid mitte rohkem kui maksustamisperioodil § 50 lõike 1 alusel tasumisele kuuluv tulumaksu summa. Mahaarvatav tulumaks määratakse kindlaks selliselt, et äriühingu aastate 1994-1999 maksustamisperioodide kohta esitatud tuludeklaratsioonides maksustatavalt tulult arvutatud ja soodustustega korrigeeritud tulumaksu kogusumma jagatakse sama äriühingu aastate 1994-1999 majandusaasta aruannete bilansi ridade «aruandeaasta puhaskasum» kogusummaga, millest on lahutatud aastate 1994-1999 jooksul samade aastate puhaskasumi arvel läbiviidud fondiemissiooni summa, ning saadud tulemus korrutatakse väljamakstud dividendi summaga.

(3) --(5) [Kehtetud]

(6) Äriühing, kellele on enne 2003. aasta 1. jaanuari teise residendist äriühingu poolt üle kantud lõigetes 1 ja 2 sätestatud tulumaksu mahaarvamise õigust, võib lisaks lõikes 2 nimetatud tulumaksule § 50 lõike 1 alusel tasumisele kuuluvast tulumaksust maha arvata ka ülekantud tulumaksu, kuid kokku mitte rohkem kui maksustamisperioodil § 50 lõike 1 alusel tasumisele kuuluv tulumaksu summa. Mahaarvamise tulemusena

tekkinud ülekantud tulumaksu jääki võib maha arvata järgnevatel maksustamisperioodidel § 50 lõike 1 alusel tasumisele kuuluvast tulumaksust.

(7) [kehtetu]

(8) Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud tulumaksuseaduse § 32 lõike 4 alusel moodustatud dividendiarvelt makstavaid dividende ei maksustata § 50 lõikes 1 ettenähtud tulumaksuga.

§ 61. Muud rakendussätted

(1) Äriühingud, kelle tulu on vastavalt Eesti Vabariigi ettevõtte tulumaksu seaduse (RT 1991, 36, 446; 1992, 34, 442; 1993, 6, 95; RT I 1993, 79, 1184) §-le 17 täielikult või osaliselt tulumaksust vabastatud, maksavad tulumaksu §-des 48-52 sätestatud maksuobjektilt.

(2) Paragrahvis 35 sätestatud kohaldatakse ka enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud tulumaksuseaduse § 21 alusel edasikantavatele kuludele. Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud tulumaksuseaduse § 21 lõikes 1¹ sätestatud kulusid võib edasi kanda kuni seitsmele järgnevale maksustamisperioodile.

(3) Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud tulumaksuseaduse § 22 alusel edasikantud kahju võib maha arvata maksumaksja vara müügist saadud kasust vastavalt §-le 39.

(4) Paragrahvi 34 punktis 1 sätestatu kehtib samuti enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud tulumaksuseaduste alusel tasumisele kuuluva tulumaksu suhtes.

(5) Eesti Vabariigi ravikindlustusseaduse, Eesti Vabariigi töölepingu seaduse, avaliku teenistuse seaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse (RT I 1998, 111, 1829; 113/114, 1876) § 5 lõike 3 kohaselt tööandjate poolt kuni 2000. aasta 1. juulini makstavatelt ravikindlustushüvitistelt peab tulumaksu kinni tööandja vastavalt käesoleva seaduse § 41 punktile 1.

(6) Paragrahvi 54 lõiget 5 kohaldatakse pärast käesoleva seaduse jõustumist välismaal kinnipeetud või tasutud tulumaksu suhtes. Enne käesoleva seaduse jõustumist välismaal kinnipeetud või tasutud tulumaks arvatakse maha maksumaksja poolt Eestis tasumisele kuuluvast tulumaksust vastavalt enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud tulumaksuseaduse §-le 30.

(7) Enne 2001. aasta 1. jaanuari sõlmitud investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel väljamakstud summa kuulub maksustamisele § 20 lõike 3 alusel, kui see on saadud enne viie aasta möödumist kindlustuslepingu sõlmimisest.

(8) Paragrahvi 54 lõiget 5¹ ei kohaldata dividendidele, mis on residendist äriühingule või mitteresidendi Eestis registreeritud püsivale tegevuskohale makstud enne 2003. aasta 1. jaanuari.

(9) Enne 2002. aasta 1. maid sõlmitud täiendava kogumispensiooni kindlustuslepingu alusel kindlustusandja poolt tehtud väljamaksed maksustatakse tulumaksu määraga 26%, arvestades lõigetes 10-12 sätestatud erisusi.

(10) Enne 2002. aasta 1. maid sõlmitud täiendava kogumispensiooni kindlustuslepingu alusel kindlustusandja poolt kindlustusvõtjale pärast kindlustusvõtja 55-aastaseks saamist või kindlustusvõtja täieliku ja püsiva töövõimetuse korral või kindlustusandja likvideerimisel tehtavad väljamaksed maksustatakse tulumaksu määraga 10%.

(11) Enne 2002. aasta 1. maid sõlmitud täiendava kogumispensiooni kindlustuslepingu alusel kindlustusvõtjale perioodiliselt pärast tema 55-aastaseks saamist või tema täieliku ja püsiva töövõimetuse kindlakstegemist makstavat kindlustuspensiooni ei maksustata tulumaksuga tingimusel, et kindlustuslepingu kohaselt tehakse vastavaid väljamakseid võrdsete või suurenevate summadena vähemalt üks kord kolme kuu jooksul kuni kindlustusvõtja surmani.

(12) Enne 2002. aasta 1. maid sõlmitud täiendava kogumispensiooni kindlustuslepingu alusel väljamakstud surmajuhtumi kindlustuse hüvitised maksustatakse tulumaksu määraga 26% sõltumata § 20 lõikes 5 ja § 21 lõikes 5 sätestatust.

(13) Vabatahtliku pensionifondi poolt osakuomanikule pärast osakuomaniku 55-aastaseks saamist või osakuomaniku täieliku ja püsiva töövõimetuse korral või pensionifondi likvideerimisel tehtavad väljamaksed maksustatakse tulumaksu määraga 10% ka enne viie aasta möödumist osakute esmasest omandamisest, kui fondi osakute esmane omandamine on toimunud enne 2002. aasta 1. maid.

(14) Kui täiendava kogumispensiooni kindlustusleping on sõlmitud enne 2002. aasta 1. maid, võib residendist füüsiline isik lisaks § 28 lõike 1 punktis 1 sätestatule oma maksustamisperioodi tulust maha arvata nimetatud lepingu alusel maksustamisperioodi jooksul tasutud kindlustusmaksete osa, mille eesmärgiks on tagada kindlustussumma maksmine surmajuhtumi hüvitisena.

(15) Lõikes 14 toodud mahaarvamise õigust kohaldatakse alates 2001. aasta 1. jaanuarist tasutud vastavatele kindlustusmaksete osadele.

(16) Paragrahvi 28 lõiget 1¹ ei kohaldata enne 2002. aasta 1. maid sõlmitud täiendava kogumispensioni lepingutele.

(17) Paragrahvi 11 lõikes 2 sätestatud kohaldatakse Eesti kirikute, koguduste ja koguduste liitude registrisse kantud juriidilise isiku suhtes tema usuliste ühenduste registrisse kandmiseni või sundlõpetamiseni vastavalt kirikute ja koguduste seaduses sätestatule.

(18) Paragrahvi 42 lõikes 1 nimetatud avalduse peab maksumaksja esitama 2003. aasta 31. märtsiks, välja arvatud juhul, kui ta on selle juba esitanud.
[RT I 2002, 111, 662- jõust. 01.01.2003]

§ 62. Seaduse jõustumine

[Käesolevast tekstist välja jäetud]

13. peatükk **MUUDATUSED KEHTIVATES ÕIGUSAKTIDES**

§ 63-67. [Käesolevast tekstist välja jäetud]